

ସକାଳ ସମ୍ବାଦ

- ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବିମଣ୍ଡିତା ଶୀତ ଋତୁ
- ଶୀତର ସୁନ୍ଦରୀ ଫୁଲ
- ଶୀତର ପର୍ବପର୍ବାଣି
- ଶୀତ ପାଇଁ ଶୀତ
- କବି ଲେଖନୀରେ 'ଶୀତ'

ଶୀତର ବର୍ଣ୍ଣବିଭା

ସ୍ବଚ୍ଛତା ମଧ୍ୟରୁ ଶୀତ ରତ୍ନ ଅନ୍ୟତମ । ଶୀତ ରତ୍ନରେ ଦିନ ଛୋଟ ଓ ରାତି ବଡ଼ । ଏହି ସମୟରେ ଭାରତର ଜଳବାୟୁ ଥଣ୍ଡା ଓ ଶୀତଳ ରହିଥାଏ । ବିଶେଷ କରି ପୌଷ ଓ ମାଘ ମାସ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଥଣ୍ଡା । ତେବେ ଶୀତର ଅନୁଭବ ନିଆରା । ଜୀବନ ଓ ଜଗତ ଏହି ସମୟରେ ହୋଇଉଠେ ବର୍ଣ୍ଣିକ ଓ ମଧୁମୟ । ପ୍ରକୃତି ଧାରଣ କରେ ଅପୂର୍ବ ରୂପ । ଶୀତୁଆ ସକାଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସୁନେଲି କିରଣ ଘାସ ଉପରେ ପଡ଼ି ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥାଏ ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଜାତିର ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ମନୋରମ ପରିବେଶକୁ ଆହୁରି ରଙ୍ଗିନ ଓ ବର୍ଣ୍ଣବିଭା କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତିର ମନୋରମ ଦୃଶ୍ୟ କବି ଓ ଗୀତିକାରଙ୍କ କଲମ ମୂଳରେ ଉଡ଼ୁରି ଆସିଥାଏ ଜୀବନ୍ତ ଭାବରେ । ଶୀତର ମାର୍ମିକ ଚିତ୍ର ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି ଅନେକ ଓଡ଼ିଆ କବିଙ୍କ କାବ୍ୟକବିତାର ପଦଫଳିରେ । ସେହିପରି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ଆଲବମ୍, ଆଧୁନିକ ଗୀତରେ ମଧ୍ୟ ଶୀତର ଚିତ୍ର ବେଶ୍ ମନକୁ ଆସିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଘରେ ପାଳନ କରାଯାଏ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି । ତେବେ ପ୍ରବଳ ଶୀତଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଗରମ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥାଆନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ସମୟରେ ଶୀତ ବସ୍ତ୍ରର ବେପାର ବେଶ୍ ଜମିଥାଏ । ତେବେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଭିନ୍ନ ପରିବେଶ । ଏବେ ବି ଶୀତରାତି ଓ ପ୍ରାତଃକାଳରେ ଗାଁ ଲୋକେ ନିଆଁ ଜାଳି ସେକି ହେବାର ମଜା ନିଅନ୍ତି । ଶୀତଦିନେ ପ୍ରବଳ ଥଣ୍ଡା ହେଉଥିବାରୁ ବିଭିନ୍ନ ଶାରୀରିକ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୃଦ୍ଧବୃଦ୍ଧଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଯତ୍ନ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଶୀତକାଳରେ ପ୍ରକୃତିର ବର୍ଣ୍ଣିକ ରୂପକୁ ନେଇ ଏଥର ‘ସିନ୍ଧୁରା’ର ସ୍ବଚ୍ଛତା ପ୍ରତିବେଦନ : **ଶୀତର ବର୍ଣ୍ଣବିଭା**

ପ୍ରସ୍ତୁତି ‘ସକାଳ’ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି

ନବିଯୋଗ ନେତୃତ୍ବ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ଇଡିକୋ ପ୍ଲଟ୍ ନଂ: ୯୦ - ୯୧, ଭଗବାନପୁର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଇଷ୍ଟେଟ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୯
ଇ-ମେଲ୍ : feature@thesakala.com

କେମିତି କଟିବ ସପ୍ତାହ

ମେଷ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ଦୀର୍ଘଦିନର ସ୍ବପ୍ନ ବାସ୍ତବ ରୂପ ନେବ । ନୂତନ ଭୂଷାପରି ଅଧିକାରୀ ହେବେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ପାଇବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନରେ ମତଭେଦ ଦେଖାଦେବ ।

ବୃଷ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ମନୋବଳ ଦୃଢ଼ କରି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବେ । ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ବାଟ ପାଇବେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କରେ ଭିନ୍ନ ମୋଡ଼ ଦେଖାଦେବ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ତରବରିଆ ଭାବରେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ପାଇ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବେ ।

ମିଥୁନ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ କୌଣସି ଶୁଭ ସମାଚାର ପାଇପାରନ୍ତି । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ କିଛି ନୂତନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ନିଜ ବିଚାରଧାରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ନିଜ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରିୟଭାଜନ ହେବେ ।

କର୍କଟ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ କୌଣସି କଥାକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇପାରନ୍ତି । କୌଣସି ଭୁଲ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ କଷ୍ଟ ପାଇପାରନ୍ତି । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ସହ ଅଧିକ ସମୟ କଟାଇବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ପରିବାରଠାରୁ ସହଯୋଗ ପାଇବେ ।

ସିଂହ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟସ୍ତତା ମଧ୍ୟରେ ରହିବେ । ସମାଜରେ ମାନସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ହେବେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି କରିବେ । ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ସହଯୋଗ ପାଇବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ମହିଳାମାନେ ସ୍ବାବଲମ୍ବୀ ହେବେ । ଉଚ୍ଚଆଶା ପୂରଣ ହେବେ ।

କନ୍ୟା

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତା ପାଇବେ । ବାଦବିବାଦରୁ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଜୀବନସାଥୀଙ୍କ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ପାଇବେ । ପରିବାରରେ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇପାରେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜ ପ୍ରତିଭାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିବେ ।

ତୁଳା

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ଜୀବନରେ କିଛି କଠିନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଅଟକି ରହିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଅଯଥା ଚିନ୍ତା ନ କରି ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରନ୍ତୁ ।

ବିଛା

ବିଛା: ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ କିଛିଟା ଉତ୍ତେଜନା ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇବେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ଅର୍ଥପ୍ରାପ୍ତିର ଯୋଗ ରହିଛି । ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ବାଧାବିଘ୍ନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇପାରନ୍ତି । ପରିବାର ସହ ଦୂରସ୍ଥାନକୁ ଯାତ୍ରା କରିପାରନ୍ତି ।

ଧନୁ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ପାଇବେ । କ୍ୟାରିୟର ସମ୍ପର୍କରେ ବିଦେଶ ଯାତ୍ରା କରିପାରନ୍ତି । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ମହିଳାମାନେ ସ୍ବାବଲମ୍ବୀ ହେବେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ସାହିତ୍ୟ ଓ କଳା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇବେ ।

ମକର

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରା ହୋଇପାରେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିବେ । ବ୍ୟବସାୟରେ ହାନି ହୋଇପାରେ । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଧାର୍ମିକ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ପରିବାରରେ ଏକତା ବଢ଼ିବ ।

କୁମ୍ଭ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ରାସ୍ତା ପାଇବେ । ଦୀର୍ଘଦିନର ଆଶା ପୂରଣ ହେବ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ପଦୋନ୍ନତିର ଯୋଗ ରହିଛି । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇପାରନ୍ତି । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଦରକାରୀ କାଗଜପତ୍ରକୁ ସତର୍କତା ସହ ରଖନ୍ତୁ ।

ମୀନ

ରବି, ସୋମ, ମଙ୍ଗଳବାରରେ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେଖାଦେଉଥିବା ମନୋମାଳିନ୍ୟ ଭିନ୍ନ ମୋଡ଼ ନେଇପାରେ । ବୁଧ, ଗୁରୁବାରରେ ବ୍ୟବସାୟକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତିତ ରହିପାରନ୍ତି । ଦୃଢ଼ରେ ପଡ଼ି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ପାରନ୍ତି । ଶୁକ୍ର, ଶନିବାରରେ ଧାର୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗନେବେ ।

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବିମଣ୍ଡିତା ଶୀତ ଋତୁ

ପଣ୍ଡିତ ଦେବୀନାଥ ମହାପାତ୍ର

ଶୀତରେ ପଲ୍ଲୀଭୂମି

ଶୀତ ପ୍ରଭାତରେ ପଲ୍ଲୀଭୂମି ଏକାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଏବଂ ଗନ୍ଧାର ଥାଏ । ଶଯ୍ୟା ତ୍ୟାଗର ମୁହୂର୍ତ୍ତ କିଛିକ୍ଷଣ ବିଳମ୍ବ କରିଦିଏ, ଏଇ କ୍ଷଣଭଙ୍ଗୁର ଶୀତୁଆ ପ୍ରଭାତ । ମାତ୍ର କୃଷକ ଏଇ ହାତୁଆ ଶୀତକୁ ଖାତିର ନ କରି ପ୍ରଭାତ ନ ହେଉଣୁ ବହାରିଯାଏ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରକୁ । ଅତୀତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମନ ନେଇ ସେ ଶସ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଦ ଥାପେ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କଅଁଳ କିରଣକୁ ସେ ମନଭରି ଉପଭୋଗ କରେ କିଛିକ୍ଷଣ । କଅଁଳ ବାହୁରାତି ଗାଁର ଏମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡକୁ ଡେଇଁ ଡେଇଁ କୁଦା ମାରୁଥିଲା ବେଳେ କଅଁଳ ନିଷ୍ପାଦ ମାନବ ଶିଶୁଟି ତା'ର ପାଶ୍ଵାତ୍ୟାବନ ବୋହୁଥାଏ ଏଇ ଶୀତୁଆ ସକାଳର ପହିଲି କି ର ଶ ରେ ।

ଗାଁରେ ଶୀତ

ଶୀତକାଳୀନ ପଲ୍ଲୀର ଦୃଶ୍ୟ ଅତୀବ ମନୋରମ । ଚାଷୀର ମୁଖରେ ଅପୂରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ପିତା, ମାତା, ପୁତ୍ର, କନ୍ୟା, ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଅପୂରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ, ଉଲ୍ଲାସ ଭରିଦିଏ । ଏହି ଋତୁରେ ଶୀତର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ଭରିଦିଏ ପ୍ରତିଟି ଜୀବସତ୍ତାକୁ । ଶୀତ ଋତୁର କ୍ଷଣଭଙ୍ଗୁର ପ୍ରାବଲ୍ୟକୁ ଯିଏ ଯେମିତି ଭାବରେ ଉପଭୋଗ କରେ ତା'ର ଭବିଷ୍ୟତ ସେମିତି ହୁଏ । ଯିଏ ଶୀତକୁ ଭୟକରେ, ଶୀତ ମାଉସାର କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିଦିଏ ସେ କର୍ମକୁଡ଼ି ହୋଇଯାଏ । ଶୀତକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଯିଏ ଧର୍ମ ମାର୍ଗରେ ରହି ସମୟକୁ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇ କର୍ମ କରେ ତା'ର ଜୀବନ ସୁଖମୟ ଏବଂ ମଧୁମୟ ହୋଇ ଉଠେ । ଏଣୁ କୁହାଯାଇପାରେ -

ଶୀତକୁ ପିଲେ ଡରିବା ଯଦି, / ସଂସାରେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇବା ଆଜି ।
ଶୀତ ତ ଆସଇ ନିମିଷକ ପାଇଁ, / ଦୁଃଖ ସୁଖ ବାଛି ନିଅରେ ଭାଇ ।

ଶୀତ ଋତୁ ଆସିଲେ ପ୍ରକୃତିରେ ନୂତନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପଲ୍ଲୀବାସୀ ସ୍ୱାଗତ କରେ । ଶୀତ ପ୍ରଭାତରେ ଶିଶିର ବିହ୍ୱଳିତ ଭରିଯାଏ ପ୍ରକୃତିର ସବୁଜିମା ବନାନାରେ । ଶୀତକାଳୀନ ପଲ୍ଲୀର ଦୃଶ୍ୟ ଥାଏ ଅତୀବ ମନୋରମ । ଭଜନ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପୂଜା ପାର୍ବଣରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନ ମଧୁମୟ ହୋଇଉଠେ । ଛଅ ଋତୁରେ ପଞ୍ଚମ ସ୍ଥାନରେ ଥାଏ ଶୀତ ଋତୁ ।

ଶୀତକାଳୀନ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ଅପରାହ୍ନ

ଶୀତୁଆ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କିରଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟରେ ଉତ୍ତାପ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଚାଷୀକୁଳ ଫସଲ ଅମଳରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଶ୍ରମଜନିତ କ୍ଳେଶ ଉପଲକ୍ଷି କରିପାରେ ନାହିଁ । ତେଲ ଲୁଣର ସଂସାର । ଘରେ ଯାହା ଥିବ ତାହାକୁ ଖାଇ ବିଶ୍ରାମ ନ

ଶୀତ ସକାଳର କାକର ବିନ୍ଦୁରେ ସୂରୁଜର ପହିଲି କିରଣ ଝଲସି ଉଠେ । ଗେଣ୍ଡୁ, ସେବତୀ, ଗୋଲାପ ଆଦି ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧରେ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵ ମହ ମହ ହୋଇ ବାସେ । ଶୀତ ଥର ଥର ଦେହରେ ପୋଖରୀ ତୁଠୁ ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ଯାଏ, ଗୋଠ ପଦାଠାରୁ ଘର ପାଖ ଖଳା ଯାଏ ଚନ୍ଦର, କମ୍ବଳ ଘୋଡ଼ା ମୁହଁରେ, ସ୍ଵେଚ୍ଛର, ସାଲ ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ ଆଳସ୍ୟତା ଚେହେରା ବାରି ହୋଇପଡ଼େ । କ୍ଷେତରେ ସୁନାର ଧାନ ଫସଲ ଲହରୀ ମାରି ହସୁଥାଏ । କାଶିତଣ୍ଡା ଫୁଲରେ ରାସ୍ତାର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ଵ ଅତୀବ ମନଲୋଭା ଦିଶୁଥାଏ । ପୋଖରୀରେ କଇଁ ଫୁଲ, ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଫୁଟି ଚିତ୍ରକର ତୁଳାରେ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ସହିତ କବିର ମନରେ ନୂତନ ଶିହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରେ । କୁହୁଡ଼ିଆ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲୁ ଚାଲୁ ପିଲାଦିନର ବହୁ ଅଭୁଳା କଥା ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ । କାକର ବିନ୍ଦୁରେ ବୁଲିବା ପାଇଁ ମନରେ କେତେ ଉନ୍ମାଦ ଭରିଥାଏ । ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ମେଳରେ ତା' ଖଟିରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ଆସର ଜମାଇଥାଏ । ଶୀତ ସକାଳରେ ଶୀତର ଲହରୀ ସାଙ୍ଗକୁ ସୂରୁଜ ଆଗମନ ମନ ଓ ହୃଦୟରେ ନୂତନ ଉନ୍ମାଦନା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ପିଲାମାନେ ଗାଁର ଏକ ସ୍ଥାନରେ ନଡ଼ା ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଆଁ ଲଗାଇ ତା'ର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ଵରେ ବସି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଗୁଳି ଗପରେ ମଜ୍ଜିଯାଇଥାନ୍ତି । ସତେଯେପରି ସେମାନେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ବିଚରଣ କଲାପରି ଅନୁଭବ କରୁଥାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ କେତେ ଆନନ୍ଦ ଏଇ କୁନି କୁନି ପିଲାମାନଙ୍କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରର ପାଠ ପଢୁଆ ପିଲାମାନେ ଦାଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ବଡ଼ପାଟିରେ ଡାକୁଥାନ୍ତି ଅ, ଆ, କ, ଖ, ଏ, ବି, ସି, ଡି, ଦୁଇ କେ ଦୁଇ, ଦୁଇ ଦୁଣେ ଚାରି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସ୍ଵର ଲମ୍ବାଇ ଗୀତ ଗାଇ କହନ୍ତି -

ତୁହି ମା' ଜନମ ଭୂମି ପବିତ୍ର ଭାରତ ଭୂମି,
ତୋହରି ସନ୍ତାନ ଆମେ ଅଛୁ ସରବେ ।

କେତେ ମଜା ଲାଗେ ଏଇ ପିଲାମାନଙ୍କର ସକାଳ ପାଠପଢ଼ା । ସତେ ଯେମିତି ପଲ୍ଲୀର ସଭ୍ୟତା ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ସ୍ଥାପନ । ଶୀତୁଆ ସକାଳରେ ନବ ବଧୂଟି ଥୁରୁଥୁରୁ ହୋଇ ଅର୍ଦ୍ଧ ବସ୍ତ୍ର ପରିହରୀ, ଲଜ୍ଜାଶାଳୀ, ଅବଗୁଣ୍ଡନବତୀ ପଲ୍ଲୀବଧୂ ସ୍ନାନ ସମାପନ କରି ଦୁତ ଗତିରେ ଗୃହାଭିମୁଖୀ ହେଉଥାଏ । ସବୁଜ ଦୂର୍ବାଦଳ ଉପରେ ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁ ପଡ଼ିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳମଣି ବକ୍ଷରେ ମୁକ୍ତାଖଚିତ ହୋଲାପରି ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହେଉଥାଏ । ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଭାତର ମଙ୍ଗଳ ଆଳତି ପଲ୍ଲୀପ୍ରାଣରେ ପବିତ୍ରତା ଆଣେ । ପଲ୍ଲୀର ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ ନରନାରୀ, ବୃଦ୍ଧବୃଦ୍ଧା ସ୍ନାନ ପରେ ମନ୍ଦିରରେ ଆରତୀ ପର୍ବରେ ଯୋଗ ଦେଇ ନିଜ ନିଜର ଏବଂ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସୁଖ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଗାଁଦାଣ୍ଡରେ ଗୋରୁଗାଇମାନେ ଧାଡ଼ି ହୋଇ ବନ୍ଧା ଯାଇଥାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଶୀତର ପ୍ରଭାତରେ ପଲ୍ଲୀଭୂମି ବୈଚିତ୍ୟମଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାଏ ।

କରି ପୁଣି
ସେ ବିଲକୁ
ତ । ଲି ଯ । ଏ ।
ନାନା ଭାବ ଭଙ୍ଗୀରେ
ଚାଷୀ ବିଲରେ ଗୀତ ଗାଇ
ଚାଲିଥାଏ ଏବଂ ଘର ପାଖ ଖଳାକୁ
ଫସଲ ବୋହିଥାଣେ । ଏଣେ ଧାନଖୁଆ
ଚଢ଼େଇ ବିଲରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଧାନ
ଖାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । କିଛି ଲୋକ
ପିଲା ଛୁଆକୁ ଧରି ବିଲରୁ ଧାନ ଶିଶା
ଖୁଣ୍ଟିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଚାଷୀ ଖଳାରୁ
ଧାନ ଅମଳ କରି ଭକ୍ତିର ସହିତ ଅମାରରେ
ଢାଳେ । ସ୍କୁଲ ପିଲାମାନେ ଅପରାହ୍ନରେ
ଘରକୁ ଫେରିଥାନ୍ତି । ଗୋଧୂଳି ଲଗ୍ନରେ
ଗୋରୁଗାଇ ପଲ ଲମ୍ବା ଧାଡ଼ି ହୋଇ
ଘରକୁ ଫେରିଥାନ୍ତି । ପକ୍ଷୀମାନେ ନିଜ ନିଜ
ବସାକୁ ଲେଉଟିଥାନ୍ତି ।

ଶୀତକାଳୀନ ପଲ୍ଲୀର ରଙ୍ଗନୀ

ଶୀତକାଳୀନ ରଙ୍ଗନୀ ପ୍ରକୃତିରେ ଭରିଦିଏ ନିଶ୍ଚୟତା । ତାରିଆଡ଼େ ଜନଶୂନ୍ୟ, ନୀରବ, ନିଶ୍ଚଳ । ମାତ୍ର ଗାଁ କୁକୁର ଭୋ ଭୋ ହୋଇ ପଲ୍ଲୀ ନିଶ୍ଚୟତାକୁ କିଛି ପରିମାଣରେ ଦୂର କରିଥାନ୍ତି ।

କେହି କେହି ବୃକ୍ଷବୃକ୍ଷା ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ବସି ଭଜନ, ସଂକୀର୍ତ୍ତନ, ରାମାୟଣ, ଚଉତିଶା, ପୁରାଣ, ଭାଗବତ, ଗୀତା ଆଦି ଗାନ କରୁଥିବାର କର୍ଣ୍ଣଗୋଚର ହୋଇଥାଏ । ଶୀତକାଳୀନ ରଙ୍ଗନୀ ବାସ୍ତବରେ ଭଗବତ ବନ୍ଦନାର ଅପସରା ନାୟିକା ଗୁରୁଗନ୍ଧାର ମୂର୍ତ୍ତିନୀ ।

ପର୍ବ ପର୍ବାଣି

ପୌଷ ଏବଂ ମାଘ ମାସକୁ ନେଇ ଶୀତ ଋତୁ । ବିଧି ବିଧାନର ସହିତ ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ ପୌଷ ମାସରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ବହୁଳ ଅମାବାସ୍ୟା, ଶାମ୍ବ ଦଶମୀ, ଦେବାଭିଷେକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା,

ପୋଙ୍ଗଲ ପର୍ବ, ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ, ଦୀପାବଳି, ମାଣବସା ଗୁରୁବାର ଆଦି ଅନ୍ୟତମ । ମାଘ ମାସରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ବରଦା ଗଣେଶ ପୂଜା, ମାଘ ସପ୍ତମୀ, ବିଦ୍ୟାଦାତ୍ରୀ ମାଆ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା, ଅଗ୍ନି ଉତ୍ସବ, ବଡ଼ଓଷା, ପଣ୍ଡୁ ଓଷା, ଅଁଳା ନବମୀ ଆଦି ଅନ୍ୟତମ ।

ଶୀତ ଋତୁର ଫୁଲ ଫଳ

ପୌଷ-ମାଘ ମାସରେ ଶୀତ ଋତୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷାମାନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଦୁଇ ମାସରେ ଗେଣ୍ଡୁ, ସୋରିଷ, ତରାଟ, ମଣ୍ଡା, କୁସୁମ, କଳି କୁସୁମ, ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲ ଫୁଟିଥାଏ । ସେହିପରି ଏହି ଋତୁରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପନିପରିବା ମଧ୍ୟ ଫଳିଥାଏ । ଆଳୁ, ବାଇଗଣ, ବିଲାତି, ମୁଗ, ବିରି, କୋଳଥ, ସୋରିଷ, ମୂଳା, ଫୁଲକୋବି, ବନ୍ଧାକୋବି, ଉଲ୍‌କୋବି, ବିଲାତି ବାଇଗଣ, ମଟର ଛୁଇଁ, ପିଆଜ, ରସୁଣ, ଶିମ୍ବ, ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ପ୍ରକାରର ପନିପରିବା ଏହି ଋତୁରେ ଉପାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ଏତରୁ ଭିନ୍ନ ଏହି ଋତୁରେ କମଳା, ସେଓ, ଅଙ୍ଗୁର, ବେଦନା, ନାସପାତି ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫଳ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ମିଳିଥାଏ ।

ଖଳା ଅନୁକୂଳ ପର୍ବ

ଶୀତ ଋତୁରେ ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଖଳା ଅନୁକୂଳ ପର୍ବ କୃଷକମାନଙ୍କର ଏକ ମହାନ ପବିତ୍ର ପର୍ବ । ଘରର ଦାଣ୍ଡ ବା ବାଡ଼ି ପଟେ ଖଳା ଡିଆରି ହୁଏ । ଖଳାରେ ପଥର ଓ ବାଉଁଶରେ ଭାଡ଼ି କରାଯାଏ । ଖଳାକୁ ମାଟି ଓ ଗୋବରରେ ଚିକ୍କଣ କରି ଲିପାଯାଏ । ଖଳା ମଝିରେ ମେରି ଖୁଣ୍ଟ ପୋତାଯାଏ । ଚାଉଳ ବଟାରେ ଖଳା ସାରା ଧାନକେଣ୍ଡା, ଧାନ ହଳା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦ ପଦ୍ମର ଚିତ୍ର କରାଯାଏ । ଯେଉଁଦିନ ପ୍ରଥମ କରି ଚାଷୀ ହଳା ବା ଶସ୍ୟ ବିଲକୁ ଖଳାକୁ ଆଣି ସଜାଇ ରଖେ ସେ ଦିନ ତା'ର ପତ୍ନୀ ଖଳାରେ ଉତ୍ସୁକା କଦଳୀ ଭୋଗ ଲଗାଏ । ଘିଅ ଦୀପ ଜାଳି ଆରତୀ କରେ । ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖଳା ମଣ୍ଡନ କରନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ।

କ୍ଷେତ ବଡ଼ା ପର୍ବ

ପବିତ୍ର ଶୀତ ଋତୁରେ ଯେଉଁଦିନ ଧାନକଟା ସରେ ସେଦିନ ବିଲରେ ଏହି ପର୍ବ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଗୁଡ଼ିଆ ଘରୁ ମୁଢ଼ି, ଉତ୍ସୁକା, ବୁଡ଼ା ପୁଆ ଓ ଖୁରୁମା ଆସେ । ଧାନ କାଟୁଥିବା ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ମିଶି ଦିଆଯାଇଥିବା ଭୋଗ ଖାନ୍ତି । ବିଲକୁ ଘିଅ ଦୀପ ଜାଳି ଆରତୀ ହୁଏ । ବର୍ଷସାରା ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇଥିବା ବିଲ ମାଟିକୁ କୃଷକ ତା'ର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଏ । ତାକୁ ବିଶ୍ରାମ ଦେଇ ନିଜ ଘରକୁ ଯାଏ । ଘରେ ସେଦିନ ରାତିରେ ବୁଡ଼ା ଘଷା, ଖୁରି, ଡାଲମା ରନ୍ଧାଯାଏ । ଖଳାରେ ପୂଜା କରି ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ମିଶି ଭୋଜନ କରନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ଘରର 'ଶୀତ ଋତୁ'

ଓଡ଼ିଆ ଘରର ଶୀତ ଋତୁ ଥାଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦଦାୟକ । ଶୀତ ଋତୁ ହେଉଛି ଧାନ ଅମଳର ସମୟ । ଘରେ ଘରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସୁଆଦିଆ ପିଠାପଣା ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଋତୁର ପର୍ବପର୍ବାଣି ପଲ୍ଲୀ ଜୀବନକୁ ଜୀବନ୍ତ ଏବଂ ଉତ୍ସବମୁଖର କରିଦିଏ । ଗାଁ ଗାଁରେ ବଣଭୋଜି ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ତୀର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର ଭ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ଶୀତ ଋତୁଟିକୁ ସମସ୍ତେ ଯେମିତି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଶୀତ ଋତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଜନଜୀବନକୁ ମଧୁମୟ କରିଥାଏ ।

ଚତୁର୍ଥାସ୍ୟାର ଠିକ୍ ପରେ ପରେ କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଭୋଗତାଲା ଆଉ ଜହ୍ନଫୁଲର ହାଟ ସହ ଶୀତ ଋତୁ ତୁଳସୀ ଚଉରା ନିକଟରେ କୁଆଁରୀମାନଙ୍କର ଖୁଲି ଖୁଲି ହସ ସହିତ ନିଜର ପ୍ରଥମ ପାଦ ପକାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପରଦିନ ପଲ୍ଲୀବଧୂ ତା'ର ପ୍ରଭାତ ସ୍ନାନ ସମୟରେ ଶୀତର ପହିଲି ପରସ ପାଇ ପୂଜକିତ ହୋଇ ଉଠେ । ଶୀତର ଆଗମନରେ ପୁରପଲ୍ଲୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ତଥା ମଉଜ ମଜଲିସର ବାତାବରଣ ଖେଳିଯାଏ । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ପଲ୍ଲୀବଧୂ ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ ସ୍ନାନ ସାରି ତୁଳସୀ ଗଛରେ ପାଣି ଢାଳେ । ଚଉରାକୁ ମାଟି ଗୋବରରେ ଲିପି ମୁରୁଜରେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି

ନିଜ ଅଗଣାକୁ ସଜାଇ ଦିଏ । କାର୍ତ୍ତିକ ବୃତ୍ତ ପାଳନ କରୁଥିବା ମାସ ସାରା ଲୋକମାନେ ନିରାମିଷ ଓ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଦକ୍ଷିଣାୟନ ହୋଇଥିବାରୁ ଦିନ ଛୋଟ ଓ ରାତି ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୋମବାର ଦିନ ଶିବ ଉପାସନା ବୃତ୍ତ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଅମାବାସ୍ୟାର ଚାରିଦିନ ପରେ ପଡ଼େ ନାଗ ଚତୁର୍ଥୀ । ଏହି ଦିନ ନାଗ ରାଜାଙ୍କୁ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଏ । ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥିରେ ଗୋଷ୍ଠାଷ୍ଟମୀ ଦିନ ଗାଈ ଗୋଠରେ ପୂଜା ହୁଏ । ତା' ପରଦିନ ପଡ଼େ ଅଁଳାନବମୀ ।

ଋତୁ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶୀତ ଋତୁ ଏବଂ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାର୍ଗଶୀର । ମାସର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଭାତ କମ୍ପି ଉଠେ ପଲ୍ଲୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ସୁମଧୁର ମିଳିତ କଣ୍ଠସ୍ୱର । ବହୁମୁଳି ଡାଳରେ ଝାଡୁ ଧରି ସବୁ ଝିଅ ଏକାଠି ମିଶି ଦୁଇ ଧାଡ଼ିରେ ଠିଆ ହୋଇ ଏକ ସ୍ୱରରେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଚାଲନ୍ତି ।

**“ଦାଣ୍ଡ ଓଳାଇଲି ଚଉରା ଲିପିଲି/ କୁକୁମକୁ ଦେଲି ଜାଲ
ଧରମ ଦେବତା କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତୁ/ ବଞ୍ଚି ରହୁ ବାପ ଭାଇ ।”**

ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଓ ବଉଳ ଅମାବାସ୍ୟା

ଶୀତ ଋତୁର ଆଉ ଏକ ପର୍ବ ହେଉଛି ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଏହି ଦିନଠାରୁ ପୁଷ୍ୟମାସ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଦିନ ଛୋଟ ଓ ରାତି ବଡ଼ ହୁଏ । ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଭୋଗ ହୁଏ ଲିଆ ତିଆରି ମୁଆଁ । ତା' ପରଦିନଠାରୁ ସବୁରି ଘରେ ମୁଆଁ ତିଆରି ହୁଏ । ମୁଡ଼ି ଓ ଲିଆ ଉଭୟରେ ତିଆରି ମୁଆଁ ଭାରି ସୁଆଦିଆ ।

ସେହିପରି ପୁଷ୍ୟମାସର ଅମାବାସ୍ୟାର ନାମ ବଉଳ ଅମାବାସ୍ୟା । ଓଡ଼ିଆ ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନ ଧାରାରେ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ରିୟା । ଏହି ପର୍ବରେ ଆମ୍ଭ ଗଛକୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଗଛ ନିକଟରେ ଧୁଆଁ ଦେଲେ ବଉଳ କୁହୁଡ଼ି ଓ କାଟ ଆକ୍ରମଣରୁ ସୁସ୍ଥ ରହିପାରେ । ସେଥିପାଇଁ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ ଆମ୍ଭ ଗଛକୁ ମଣ୍ଡା ପିଠା ଭୋଗ ଲଗାଇ ଗଛ ମାଲିକକୁ ମନେ ପକାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ସେହିପରି ଶାମ୍ବ ଦଶମୀ ପୁଷ୍ୟମାସର ଅନ୍ୟତମ ପର୍ବ । ଏହି ପର୍ବରେ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ ଚଉରା ପାଖ ଲିପାପୋଛା ହୋଇ ମୁରୁଜ ପକାଯାଏ । ପିଡ଼ା ଉପରେ ଗୁଆ ଓ ଫୁଲ ରଖାଯାଏ । କଳସ ବସା ଯାଏ । ସକାଳୁ ଯୋଡ଼ ପିଠା, ଆରିସା, କାକରା, ମୁଆଁ, ମକର ତାଉଳ ଆଦି ଭୋଗ କରାଯାଏ । ଦ୍ଵିପ୍ରହର ସମୟରେ ଖେଚୁଡ଼ି, ତାଳମା, ଶାଗ, ଶିମ୍ବରାଇ, ଖଟା ଓ ଖୁରି ଭୋଗ କରାଯାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଚକ୍ର ଲିପା ବଜ୍ର ବାହୁଳି ଓ କଦଳୀ ଭୋଗ କରାଯାଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଆରତା କରି ମା'ମାନେ ସନ୍ତାନର ଦାର୍ଦ୍ଦି, ନିରୋଗ ଓ ସଫଳ ଜୀବନର କାମନା କରନ୍ତି । ପୁଷ୍ୟମାସର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରବିବାର ଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟପୂଜା କରାଯାଏ ।

ପ୍ରାଣରେ ନବ ଚେତନାର ସୃଷ୍ଟି

ଶୀତ ଋତୁରେ ଚାଷୀର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ଶୀତ ଋତୁରେ ଧାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପନିପରିବା ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବାରୁ କୌଣସି ଜିନିଷର ଅଭାବ ନଥାଏ । ତେଣୁ ଶୀତ ଋତୁରେ ଲୋକମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଜୀବନ ବିତାଇଥାନ୍ତି । ଅଗ୍ନି ଉତ୍ସବଠାରୁ ଶୀତର ପ୍ରକୋପ

ଶିଶୁଙ୍କ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଋତୁରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନିଜସ୍ବ ଗୁଣ ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ ଋତୁର ନାନାଦି ରୋଗ ଶିଶୁଙ୍କ ଦେହରେ ବାରି ହୋଇଥାଏ । ଋତୁ ଅନୁସାରେ ଶିଶୁର ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ନେଲେ ସେମାନଙ୍କ ହେତୁରେ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଫଳରେ ଶିଶୁମାନେ ସୁସ୍ଥ ଓ ନିରୋଗ ରହିଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଶୀତଦିନେ ଶିଶୁର ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ଋତୁରେ ଶିଶୁଦେହରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ରୋଗ ଦେଖାଦେଇଥାଏ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଚର୍ମରୋଗ, ଶ୍ଵାସରୋଗ, ତରଳଝାଡ଼ା, ଗଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ମାନସିକ ଅବସାଦ ଆଦି ରୋଗ ଅନ୍ୟତମ । ତେଣୁ ଶୀତ ଋତୁରେ ସର୍ବଦା ଶରୀର ପ୍ରତି ଯତ୍ନ ନେବା ସହିତ ସତର୍କ ରହିବା ଉଚିତ ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ । ଶୀତରେ କେତେକ ବୃଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧା ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଶୀତ ସହି ନପାରି କଷ୍ଟ ପାଇଥାନ୍ତି । ଶୀତ ସକାଳରେ ପ୍ରିୟତାର ପ୍ରିୟପାଇଁ ଗାଈ ଉଠେ, “ଶୀତର ପହିଲି କିରଣ, ଓଠକୁ ଯେବେ ତୁମେ, ମନେପଡ଼େ ତୁମେ ।” ଏହି ଋତୁ କେତେ କେତେ ଅଭଙ୍ଗା ମନକୁ ଯୋଡ଼ି ଦେଇପାରେ ତ ପୁଣି କେତେ କେତେ ଭଙ୍ଗା ଘରକୁ ଯୋଡ଼ି ଦେଇପାରେ । ଶୀତ ଋତୁ ଆଗମନରେ ଆବାଳବୃଦ୍ଧବନିତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଭରିଦିଏ ବିପ୍ଳବ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଆନନ୍ଦର ପ୍ରତିଛବି । ବାସ୍ତବରେ ଶୀତ ଋତୁ ଭରିଦିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣମାର ନବଦିଗନ୍ତ ଉଲ୍ଲାସ, ଉଦ୍‌ଘାପନା ଏବଂ ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ ସକଳପକ୍ଷୀ ପ୍ରାଣରେ ନବ ଚେତନା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟ ବାରିଧୂର ରିମ୍‌ଝିମ୍ ଆଲୋକ । ■

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଗବେଷକ, ଭଦ୍ରକ, ଓଡ଼ିଶା
ମୋ: ୮୭୬୩୫୪୮୨୦୨, ୬୩୭୨୭୫୨୬୨୭

ଶ୍ୱେତା ରାଉତ

ଈ ଶ୍ୱେତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ବନସ୍ତୁତି ଜଗତର ଏକ ମନମୁଗ୍ଧକର, ମହକପୁନ୍ନ, ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନକାରୀ ବୁଲିଭ ସଜନୀ ହେଉଛି ପୁଷ୍ପ ବା ଫୁଲ । ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ, ମହକ, ରୂପ, ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ, ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଦିବ୍ୟତା ନେଇ ବୋଧହୁଏ ଫୁଲ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ସୃଷ୍ଟିକୁ ମନୋରମ କରିପାରିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ଧର୍ମ ଓ ଆରାଧନା ସହିତ ଫୁଲମାନେ ଜଡ଼ିତ । ପୃଥିବୀ ସାରା ଲୋକଙ୍କୁ ଫୁଲ ପ୍ରେମ ଓ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ଜଣା ।

ଅ ଗ ସ୍ତ୍ରୀ
ମୁନିଙ୍କ

ଅନୁସାରେ ୩୮ ହଜାର କୋଟି ଫୁଲ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସଜନୀକୁ ଚମକୃତ କରିଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫୁଲ ନିଜ ନିଜର ବିଶେଷତା ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନର, ଦେବ, ଦାନବ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରିୟଭାଜ୍ୟ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଆକାଶକୁ ଚାରାମାନେ ସଜାଇବା ଭଳି ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଗହଣା ପରି ପ୍ରକୃତିର ଶୁଙ୍ଗାର କରିଥାନ୍ତି । ଫୁଲ ଆତିଥ୍ୟର ଅଭିବାଦନରୁ ବିଦାୟ ଶୁଦ୍ଧାଙ୍ଗଳି

ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି କ୍ଷଣରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିଥାଏ । ଫୁଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଶ୍ରଦ୍ଧା, କୃତଜ୍ଞତା, ସମର୍ପଣ, ଅଭିବାଦନ, ଉପହାସ, ପ୍ରେରଣା ଶୁଦ୍ଧାଙ୍ଗଳି ଓ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଭାବ ପ୍ରକଟ କରିଥାଉ । ଏହି ଫୁଲମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ଅଛନ୍ତି, ଯିଏ କି ଶରତର ଶାନ୍ତୁଆ ସକାଳକୁ ମନୋରମ କରି ଦେଖିଶାହାରାଙ୍କୁ ଏକ କୋମଳ, ଶାନ୍ତ, ସୌମ୍ୟ ଅନୁଭବ ଦିଅନ୍ତି ।

ସେବତା

ଚମକୃତ କଲାଭଳି ନାଲି, ନୀଳ, ଗୋଲାପି, ଧଳା, ହଳଦିଆ, ବାଇଗଣୀ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସୁନ୍ଦର ରଙ୍ଗରେ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଥାଏ ସେବତା ଫୁଲ । ଏହା ଏକ ଅଳଙ୍କାରଣ ଉଦ୍ଭିଦ, ଯାହା ବାଲକୋନୀ, ବଗିଚାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କ୍ଷେତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଏକ ଆକର୍ଷକ ଫୁଲ । ସେବତା ଅନେକ ପ୍ରକାରିର । ଯଦିଓ ବାରମାସା, କିନ୍ତୁ ସେବତା, ଶରତରେ ହିଁ ଅଧିକ ଫୁଲ ଫୁଟାଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ 'ଶରତ ରାଣୀ' କୁହାଯାଏ । ପୂର୍ବ ଏସିଆର ବିଭିନ୍ନ କଳା ଭାଷ୍ୟରେ ସେବତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସେବତାକୁ ପ୍ରେମ, ନିଷ୍ଠା, ଖୁସି, ଦୀର୍ଘାୟୁ ଏବଂ ଆନନ୍ଦରେ ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ସେବତାକୁ କୁହାଯାଏ 'କ୍ରାଇସେନ୍ଥମସ୍' । ଏହି ଶବ୍ଦଟିର ମଧ୍ୟ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି, ଏହି ଶବ୍ଦଟି ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରୀକ୍ ଶବ୍ଦ 'କ୍ରାଇସସ୍' (ସୂର୍ଯ୍ୟ) ଏବଂ 'ଏନ୍ଥେମସ୍' (ଫୁଲ)ରୁ ଆସିଛି, ଯାହାର ଅର୍ଥ 'ସୂର୍ଯ୍ୟଫୁଲ' । ସେବତା ବଡ଼ ଫୁଲ ଓ ଛୋଟ ଫୁଲ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ତାନର ଜଣେ ଦାର୍ଶନିକ କହିଥିଲେ ଯଦି ଆପଣ ଜୀବନ ଭରି ଖୁସି ରହିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେବତା ଫୁଲର ଗନ୍ଧ ଲଗାନ୍ତୁ । ବାସ୍ତବରେ ସେବତା ଆନନ୍ଦ ଦେଉଥିବା ଓ ଖୁସି ଭରି ଦେଉଥିବା ଫୁଲଟିଏ । ବିଶ୍ୱର ଯେକୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତରେ ସେବତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଶରତର କଠୋର ଜାଡ଼କୁ ଫୁଲାରୁ କରି ଯିଏ ଆକର୍ଷଣର ଉନ୍ମତା ଭିତରେ ଆନନ୍ଦ ବିତରି ଦିଏ ସେ ହେଉଛି ସେବତା । ଗନ୍ଧ ଭରି ହୋଇ ଏମିତି ଫୁଟେ, ଲାଗେ ଯେମିତି ଦିବ୍ୟତାରେ ଭରା ଫୁଲ ତୋଡ଼ାଟିଏ ସତେକ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଅଭିବାଦନ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛି ।

ଗେଣ୍ଡୁ

ଧରଣୀକୁ ନାନା ରଙ୍ଗରେ ବିମଣ୍ଡିତ କରୁଥିବା ଫୁଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗେଣ୍ଡୁ ଫୁଲ ଅନ୍ୟତମ । ଯିଏ ଦେବ, ଦାନବ, ନର, କିନ୍ନର, ଶିବ-ଶବ, ଜନ୍ମ-ମୃତ୍ୟୁ, ଆବାହନ, ବିସର୍ଜନ ସବୁ ସମୟରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥାଏ । ସୁନେଲି, ନାରଙ୍ଗୀ, ହଳଦିଆ, ଲାଲ ରଙ୍ଗ ବହନ କରି ପ୍ରକୃତିକୁ ଆଭୂଷଣ ଭଳି ସଜାଇଥାଏ । ସତେ ଯେମିତି ଗେଣ୍ଡୁ ନୁହେଁ ତ ପ୍ରକୃତି ସୃଷ୍ଟିଭୂଷଣମୟ ବେଶରେ ସୁଜ ଶାନ୍ତି ପିନ୍ଧି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରୁଥାଏ । ଗେଣ୍ଡୁର ମୃଦୁ ମୃଦୁ ସୁଗନ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରେ । ଗେଣ୍ଡୁଆ ରଙ୍ଗ ପରିଧାନ କରି ଗେଣ୍ଡୁ ସତେ ଯେମିତି ସକାଳର ପ୍ରାର୍ଥନା ବାଜୁଥାଏ ପ୍ରକୃତିର ସୁଜ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ । ଭାରତ ଏବଂ ଆଇଲାଣ୍ଡରେ ଗେଣ୍ଡୁର ଉପାଦାନ ବହୁଳ ଭାବରେ ହୋଇଥାଏ । ମେକ୍ସିକୋରେ ମୃତକଙ୍କ ଶବ ସାଜସଜ୍ଜା କେବଳ ଏହି ଗେଣ୍ଡୁରେ ହେବାର ପ୍ରଥା ରହିଛି, ସେଠାରେ ଗେଣ୍ଡୁକୁ ମୃତକଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫୁଲ ଭାବେ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଭାରତରେ ଗେଣ୍ଡୁକୁ ନେଇ ଅନେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ଗୀତ, ସଂଗୀତ, ନାଟକ ରଚନା ହୋଇଛି । ଗେଣ୍ଡୁର ଲୋକପ୍ରିୟତା ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ସମଗ୍ର

ବିଶ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତରେ ହିଁ ଗେଣ୍ଡୁର ଉପାଦାନ, ବ୍ୟବହାର, ସାଜସଜ୍ଜା, ପୂଜା ପାର୍ବଣ ସବୁଥିରେ ପ୍ରଥମ ଲୋକପ୍ରିୟତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିପାରିଛି ।

ଭାରତୀୟ ବଜାରରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରିର ଗେଣ୍ଡୁ ଉପଲବ୍ଧ, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରେସ୍ ମେରିଗୋଲ୍ଡ, ସିଗନେଟ୍ (ସିଙ୍ଗଲ) ମେରିରେ ରିଗୋଲ୍ଡ, ଆସ୍ତ୍ରାକାନ୍ ମେରିଗୋଲ୍ଡ, ମାଲ୍ଟିକାନ୍ ମେରିଗୋଲ୍ଡ, ଟ୍ରିପ୍ଲୋଏଡ୍ ହାଲବ୍ରିଡ୍, ପର୍ଲ ମେରିଗୋଲ୍ଡ ପ୍ରକାରିର ଗେଣ୍ଡୁ ଅଧିକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଯଦିଓ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ୫-୬ଟି ପ୍ରକାରିର ଗେଣ୍ଡୁ ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଦେଖାଯାଇଥାଏ, ଭାରତରେ ତିନିଟି ପ୍ରକାରି ଗେଣ୍ଡୁ ଆସ୍ତ୍ରାକାନ୍, ପ୍ରେସ୍ ଓ ସିଗନେଟ୍ ଉପାଦାନ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗେଣ୍ଡୁ ଅଛି, ଯାହା ବର୍ଷରେ ଥରେ ଖୁବ୍ ଭଲଭାବେ ଫୁଟିଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି ଗେଣ୍ଡୁ ଅଛି ଯାହା ବାରମାସା ବା ବର୍ଷସାରା ଫୁଟିଥାଏ ।

ଜିନିଆ

ଶୀତ ଋତୁରେ ଫୁଟୁଥିବା ଏକ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ହେଉଛି ଜିନିଆ । ଜିନିଆର ବୈଜ୍ଞାନିକ ନାମ 'ଜିନିଆ ଏସ୍ପି' । ଏହି ଫୁଲ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଓ ପ୍ରକାରର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ତେବେ ସାଧାରଣରେ ଯେଉଁ ଜିନିଆ ପ୍ରାୟତଃ ସବୁଆଡ଼େ ଦେଖାଯାଏ ତାକୁ 'ଜିନିଆ ଏଲିଗେଟ୍' କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଜିନିଆର ମୂଳ ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ ଉତ୍ତର ଆମେରିକା ହୋଇଥିବା ବେଳେ କିଛି ପ୍ରକାରି ମଧ୍ୟ ଆମେରିକାର ହୋଇଥାଏ । ଜର୍ମାନର ବନସ୍ପତି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜୋହାନ ଗର୍ପେଡ୍ ଜିନିଆ ନାମାନ୍ୱୟରେ ଏହି ଫୁଲର ନାମ 'ଜିନିଆ' ରଖାଯାଇଛି । ଶୀତର ଶେଷ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଆରମ୍ଭ ସମୟରେ ଜିନିଆ ବହୁ ପରିମାଣର ଫୁଟେ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପସନ୍ଦ କରେ ଜିନିଆ । ଅଧିକ ଥଣ୍ଡା ସହ୍ୟ କରି ନପାରିବାରୁ ଥଣ୍ଡା ସମୟରେ ବା ଅଧିକ ପାଣି ଦେଲେ ଗଛ ମୂଳ ସଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଜିନିଆ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର କୋମଳତା

ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆକର୍ଷିତ କରେ । ଜିନିଆ ଫୁଲକୁ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱତଃ ମନରେ କୋମଳ ଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ । ସାଧାରଣତଃ ଜିନିଆକୁ ବନ୍ଧୁତା, ଯୌର୍ଯ୍ୟ, ନିତ୍ୟ ସ୍ମରଣ, ଉତ୍ତମ ଓ ଶାଶ୍ୱତ ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ବନ୍ଧନର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ବା ସମ୍ପର୍କ ଭିତରେ ଥିବା ଦୂରତାରୁ ଉପହୃତ ଏକାକୀପଣ ଖୋଜିବା ବା ମନେ ପକାଇବାର ଭାବ, ଅନେକଦିନ ଧରି ଦେଖି ନଥିବା ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ, ସମ୍ମୋହନକୁ ସୂଚିତ କରେ ଜିନିଆ । ଜିନିଆର ମୂଳ ପ୍ରକାରି ହେଉଛି କମନ ଜିନିଆ, ପେରୁଭିଆନ୍ ଜିନିଆ, ଜିନିଆ ଆଙ୍ଗୋଷ୍ଟିଫୋଲିଆ ଓ ଡେକଡେଟ ଜିନିଆ । ଏହି ଚାରିଟି ପ୍ରକାରିରୁ ସ୍ୱାକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ୨୦ ପ୍ରକାର ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରିର ଜିନିଆ ଫୁଲ ରହିଛି । ଏଥିରୁ ସର୍ବାଧିକ ଗହଣିତ କରାଯାଇ ଶହଶହ କିସମର ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ, ଆକାରର ଜିନିଆ ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଶୀତଋତୁର ଲୋକପ୍ରିୟ ଫୁଲ ଭାବେ ଜିନିଆ ପ୍ରାୟ ଲୋକଙ୍କ ବାଲକୋନୀର ଶୋଭା ବଢ଼ାଇଥାଏ ।

ଡାଲିଆ

ପ୍ରକୃତିର ଅନ୍ୟତମ ଆକର୍ଷଣ ଫୁଲ ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଓ ଆକାରରେ ଯିଏ ଅଭିଭୂତ କରେ, ସେ ହେଉଛି 'ଡାଲିଆ' । ଡାଲିଆ ଫୁଲ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଶ୍ରେଣୀର । ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ପରିବାରର ଏକ ଉଦ୍ଭିଦ । ମେକ୍ସିକୋ ହେଉଛି ଏହାର ବିତରଣ କେନ୍ଦ୍ର । ଡାଲିଆ ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଫୁଲ, ଯାହା ଅନେକ ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଆକାରରେ ମିଳିଥାଏ । ୫୦,୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ପ୍ରକାରିର ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ବା ଫର୍ମର ଡାଲିଆ ରହିଛି । ଏହି ସବୁ ପ୍ରକାରିର ଡାଲିଆ ଫୁଲ ବଗିଚାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ । ଏହା ୨-୩ ମିଟର ଯାଏ ଉଚ୍ଚତାରେ ବଢ଼େ, କିନ୍ତୁ ବୋନି ପ୍ରକାରିର ଡାଲିଆ ରହିଛି ଯାହା ଅଧା ମିଟର ବଢ଼ିଥାଏ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫୁଲ ପରି ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ଓ ପାଖୁଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଆକାରର ହୋଇଥାଏ । ଶୁଣିବାକୁ ବିଚିତ୍ର ଲାଗିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସତ ଯେ, ଡାଲିଆକୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଅନେକ ଫର୍ମଠନ ବା ସୋସାଇଟି ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଶଙ୍କରାକରଣ ଦ୍ୱାରା ଡାଲିଆର ନୂଆ ନୂଆ ପ୍ରକାରି ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ଔଷଧୀୟ ଉପଯୋଗରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ଡାଲିଆର ଫର୍ମେସନ କରିବା, କମ୍ପୋଜିଟ୍ ଟୁନିଆରେ ଡାଲିଆର ଉପଯୋଗ କରିବା ସୋସାଇଟି ଗୁଡ଼ିକର ମୂଳଲକ୍ଷ୍ୟ । ଡାଲିଆ ଯଦିଓ କୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ବଗିଚାରେ ଏହି ଫୁଲକୁ ବୁଦା ଭଳି ଲଗାଇଲେ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷକ ଦେଖାଯାଏ । ଶୀତ ଦିନରେ ହିଁ ଡାଲିଆ ଅଧିକ ଫୁଟିଥାଏ ବା ଏହା ଏକ ଋତୁକାଳୀନ ଫୁଲ ।

ପିଟୁନିଆ

ପିଟୁନିଆ ଏକ ଅଳଙ୍କାରୀ ଫୁଲ ଯାହାକୁ ଘର ଚାରିକଡ଼ ଓ ବାଲକୋନୀରେ ସଜାଇଲେ ଘରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଫୁଲ ଝୁଲନ୍ତା କୁଣ୍ଡ ବା ଟୋକେଲରେ ଅଧିକ ଆକର୍ଷକ ଦେଖାଯାଏ । ପିଟୁନିଆକୁ ଅଧିକ ଋଷଣାବେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିନଥାଏ, କେବଳ ପାଣି ଦେବା ବେଳେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଆବଶ୍ୟକରୁ ଅଧିକ ପାଣି ମୂଳକୁ ସଢ଼ାଇ ଦେଇପାରେ । ବସନ୍ତରୁ ଶରତ ଋତୁ ଯାଏ ବା ଭାରତରେ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ଡିସେମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଟୁନିଆ ଖୁବ୍ ଅଧିକ ଫୁଟେ ଓ ଏହାର ରୂପ ରଙ୍ଗ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷକ ଦିଶେ । ପିଟୁନିଆକୁ ଏକ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଭାଷାରେ କ୍ରୋଧ ଓ ଆକ୍ରୋଶକୁ ସୂଚୀତ କରାଯାଇଥାଏ । ମାନ୍ୟତା ରହିଛି ପିଟୁନିଆକୁ ଘର ସାମନାରେ ଲଗାଇଲେ ଭୂତ ପ୍ରେତଙ୍କ ନକରାମୂଳ ଶକ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଅନେକଙ୍କ ମତରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ଯେ, ପିଟୁନିଆର ସବୁଠୁ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଜନ ସେତେବେଳେ ଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଜଣଙ୍କ ସହିତ ଜୀବନ ଖୁବ୍ ସହଜ ଓ ଆରାମଦାୟକ ମନେହୁଏ । ପିଟୁନିଆ ଏହି ଭାବକୁ ପ୍ରକଟ କରିବାର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ଉପହାରର ସ୍ଥାନ ନିଏ । ନିଜର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ବା ଆତ୍ମୀୟଙ୍କୁ ଏହା ଉପହାର ଭାବେ ଭେଟି ଦିଆଯାଏ । ପିଟୁନିଆର ମହତ୍ୱ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ଯାହା ଆଜିମା କାହିଁକି ପ୍ରକୃତିକୁ ଅନନ୍ୟ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେବାରେ ଓ ଘର ଅଗଣାର ଶୋଭା ବଢ଼ାଇବାକୁ ଏହାର ମହତ୍ୱ ବାସ୍ତବିକ ଅବଶ୍ୟକ । ପିଟୁନିଆର ରଙ୍ଗର ବିବିଧତା ମନକୁ ଆପାୟିତ କରେ, ତୃପ୍ତି ଅନୁଭବ ହୁଏ । ଶରତକୁ ସୁନ୍ଦର କରୁଥିବା ପିଟୁନିଆ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର

ଗୋଲାପ

ବର୍ଷବ୍ୟାପୀ ବଞ୍ଚିପାରୁଥିବା ଏକ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଉଦ୍ଭିଦ ହେଉଛି 'ଗୋଲାପ', ଯାହାକୁ ଜଂଗଲରେ କୁହାଯାଏ 'ରୋଜ୍' । 'ରୋଜ୍'ର ନାମକରଣ ଫରାସୀ ଭାଷାରୁ ହୋଇଛି । ମୂଳ ଲାଟିନ୍ ଭାଷା 'ରୋଜା'ରୁ ଏହା ଉଦ୍ଭବ । ରୋଜା ଶବ୍ଦ ଗ୍ରୀକ ଭାଷାର 'ରୋଡିନ୍‌ମରୁ' ଆସିଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ମଧୁର ସୁଗନ୍ଧ ଓ କୋମଳତା ପାଇଁ ଗୋଲାପକୁ ପୁଷ୍ପ ଜଗତର ରାଣୀ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଗୋଲାପର ଉତ୍ପତ୍ତି ଏସିଆରୁ ହୋଇଛି । ଗୋଲାପ ଗଛର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାର କଳନା କରିବା ବା ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଗୋଲାପ ବା ରୋଜର ବନସ୍ପତିକ ନାମ ହେଉଛି 'ରୋଜା' । ଭାରତରେ ଗୋଲାପର ବନସ୍ପତିକ ନାମ 'ରୋଜା ଇଣ୍ଡିକା' ଏହା ରୋଜାସିଆ (Rosacea) ପରିବାରରୁ ଆସିଛି । ଫସ୍ତୁତରେ ଗୋଲାପକୁ ଅତିମଞ୍ଜୁଳା, ଲାକ୍ଷାପୁଷ୍ପ କୁହୁଥିବା ବେଳେ ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାକୁ ଗୋଲାପ କହିଥାନ୍ତି । ଅନେକ ସ୍ତୋତ୍ର ଓ ଜତିହାସରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ମନୁଷ୍ୟର ଉପସ୍ଥିତି ପୂର୍ବରୁ ଗୋଲାପ ପୃଥିବୀକୁ ଆସିଛି ଅର୍ଥାତ୍ ୬ ମିଲିୟନ୍ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ । ଏସିଆ ଉତ୍ତର ଆମେରିକାରେ କରାଯାଇଥିବା ଗବେଷଣା ଅନୁଯାୟୀ ତର୍କ କରନ୍ତି ଯେ, ୩୦ ମିଲିୟନ୍ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଗୋଲାପ ପୃଥିବୀକୁ ଆସିଛି । ଗୋଲାପର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଯଦିଓ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥାଏ, ଆମ ହିନ୍ଦୁ ମନ୍ଦିରରେ କିନ୍ତୁ ଗୋଲାପକୁ ପୂଜା ଫୁଲ ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର କରାନଯାଇ ବାସସ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଲାପ ପୂଜା ପାଇଁ ବର୍ଜନୀୟ କାରଣ ରୋମାନ୍ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ଗୋଲାପକୁ ଭାରତକୁ ଆଣିଥିଲେ । ସର୍ବଦା ପ୍ରେମ-ବିରହ ରକ୍ତ-ଲୁହ ଯୁଦ୍ଧ-ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖୁଥିବା ଗୋଲାପ ହିନ୍ଦୁତ୍ୱର ପବିତ୍ରତା, ମୋକ୍ଷ, ସମର୍ପଣ ଭାବ କୋମଳତା ଭରା ଦେବତାଙ୍କ ପୂଜା ଫୁଲର ସ୍ଥାନ ନେଇପାରେ ନାହିଁ । ତଥାପି ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ଓ ଅଭିବାଦନ ପାଇଁ ଗୋଲାପ ସର୍ବଦା ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଫୁଲ ହୋଇ ରହିଆସିଛି ।

ରାଉତ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, କଟକ ରୋଡ୍
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ବର୍ଷକ ବାର ମାସ ଓ ଛଅ ରହୁ । ତେବେ ଆମ ଦେଶ ଭାରତରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା, ଶୀତ ଓ ଶରତ ଏଇ ଚାରୋଟି ଋତୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟରେ ଲୋକାଚାରକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଋତୁରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ରାଜ୍ୟ । ତେଣୁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ବପର୍ବାଣି ଲୋକାଚାର ସହ କୃଷି ଅଙ୍ଗୀକାରୀ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ଗାଆଁ ଗହଳିରେ କହିଥାନ୍ତି “ଶୀତ ଆମ ମିତ” । କାରଣ ଏହି ସମୟରେ ବିଲରୁ ପାଟିଲା ଧାନ କଟା ହୋଇ ଘରକୁ ଆସେ । ଗଦା ଗଦା କଲେଇରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଲିପାପୋଛା ହୋଇଥିବା ଖଳାବାରି ଭରିଯାଏ । ବିଲ ବାଡ଼ିରେ ଫୁଲକୋବି, ବନ୍ଧାକୋବି, ବିନ୍ଦୁ, ଗାଜର, ବିଟ, ମଟର ଛୁଇଁ, ବିଲାତି ବାଇଗଣ, ନୂଆ ଆଳୁ ସହିତ ରକମରକମର ପନିପରିବା, ଭଲିକି ଭଲି ଶାଗ, ମୂଳା, ପାଳଙ୍ଗ, ମକା ସହ ମୁଗ ଛୁଇଁ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ଦେଖି ମନ ଆନନ୍ଦରେ ନାଟି ଉଠେ । ଓଡ଼ିଆ ଘରେ ବାର ମାସରେ ତେର ପର୍ବ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ସବୁ ପର୍ବପର୍ବାଣିକୁ ରାଜ୍ୟବାସୀ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସର ସହ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାର ଘରେ ଘରେ । ସ୍ଥାନ, କାଳ ପାତ୍ର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ପର୍ବପର୍ବାଣିର ଆନନ୍ଦ ନିଆରା । ଶୀତ ଋତୁରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା କେତେକ ପର୍ବପର୍ବାଣିକୁ ନେଇ ଏଇ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା ।

ସୁଷମା ପରିଜା

ଶୀତରେ ପର୍ବପର୍ବାଣି

ଶୀତ ଋତୁରେ ଦାପାବଳିଠାରୁ ଶୀତର ରାଜୁତି ପ୍ରାୟମାସ ମାସର ଅଗ୍ନି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥାଏ । ଏ ପୃଥିବୀର ମଣିଷ ଦାପାବଳିରେ ଦାପ ଓ କାଉଁରିଆ କାଠି ଜାଳି ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆବାହନ କଲାବେଳେ ବୋଧହୁଏ ଶୀତକୁ ମଧ୍ୟ ଆବାହନ କରିଥାଏ ଧରିତ୍ରୀ । ଆତସବାଜିର ଧୂଆଁରେ ଶୀତକୁ ଦୂରେଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ବେଳେ ଶୀତ ଆହୁରି ଘନେଇ ଆସେ । ଦାପାବଳି ଅମାବାସ୍ୟା ପରେ ପରେ ଶୀତ ଧୀରେ ଧୀରେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସେ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ । ଶୀତ ଋତୁ ସାଥରେ ଆଣିଆଏ ଅଜସ୍ର ଋତୁ ଫୁଲର ସମ୍ଭାର, ଜାତିଜାତିକା ପନିପରିବା ଆଉ ଶାଗର ଅପ୍ରମିତ ସମାହାର । ଧରଣୀ ରାଶୀର ସବୁଜ ଶାଢ଼ି ଉପରେ ଶିଶିର ମୁକ୍ତାର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ରଚିତ ହୁଏ, ଶୀତ ସକାଳର ନରମ କିରଣରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଝଲସି ଉଠେ । ଚୁବି ଗଡ଼ିଆରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଖି ମେଲି ଚାହିଁଥାନ୍ତି ନାଲି, ନୀଳ କଇଁ ଏବଂ ଗୋଲାପି ପତ୍ତୁ କଳିକା ।

କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା

ଶୀତ ଆରମ୍ଭରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରୀରେ ହବିଷ୍ୟାଳୀମାନେ ନରେନ୍ଦ୍ର ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ସ୍ନାନ ସାରି ଶୀତରେ ଥରଥର ହୋଇ ଦିଅଁ ଦର୍ଶନ ଏବଂ ରାଜ ଦାମୋଦର ବ୍ରତ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ପଞ୍ଚୁକ

ଗାଧୁଆ ଏବଂ କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ରାତି ଅଧରୁ ଡଙ୍ଗା ଭସେଇବାକୁ ଥିବା ବେଳକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦେହ ଶୀତରେ ଥରି ଯାଉଥାଏ । ଶୀତ ଋତୁର ପ୍ରଥମ ପର୍ବ ହେଉଛି ‘କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା’ ବା ‘ରାସ

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା’ । ଏହି ସମୟରେ ଗାଆଁ ଗହଳିରେ ଭାଗବତ ଗୁଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକରେ ଛାମୁଣିଆ ବନ୍ଧା ଯାଇ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଫଟୋଟିଡ଼ି ରଖି ପୂଜା କରାଯାଏ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରାସଲୀଳା ପାଠ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଠାଆକୁ ଠାଆ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ବରଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ମେଡ଼ି ତିଆରି ହୋଇ ଖୁବ୍ ଜାକଯମକରେ କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଓ ବୋଇତ ବନ୍ଧାଣ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ସମୟରେ ଉତ୍କଳର ପୁରାତନ ନୌବାଣିଜ୍ୟ ପରମ୍ପରାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଏତିହାସିକ

ବାଲିଯାତ୍ରା କଟକ ସହରରେ କାହିଁକେଉଁ କାଳରୁ ପାଳିତ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବ ବୃହତ୍ ବାଣିଜ୍ୟ ମେଳା ଭାବରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ବାରା ସ୍ବାକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ।

ମାଣବସା ଗୁରୁବାର

କାର୍ତ୍ତିକ ପରେ ପରେ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ମାର୍ଗଶିର । ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ ଗୀତାରେ ନିଜେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି “ମାସା ନାମ ମାର୍ଗଶୀଷୋଽହମ୍” ଅର୍ଥାତ୍ ମାସଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମାର୍ଗଶିର ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାସ, କାରଣ ଏହି ମାସରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ ମା’ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମାଣବସା ପର୍ବ । ମାଣବସା ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଆ ଘରର ବଡ଼ ଏବଂ ପବିତ୍ର ପର୍ବ । ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସଖା ଭକ୍ତ ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ରଚିତ ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣ’ରୁ ଜଣାଯାଏ ଅନନ୍ତ କାଳରୁ ପାଳିତ ହୋଇଆସୁଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଆରାଧନା । ମାର୍ଗଶିର ମାସର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୁରୁବାର ଦିନ ପ୍ରାତଃକାଳରୁ ଓଡ଼ିଆଶାଗିବ ଘରଦ୍ବାର ଲିପାପୋଛା କରି ସ୍ନାନ ଶୌଚ ହୋଇ ଶୁଦ୍ଧ ପୂତ ଭାବରେ ଅରୁଆ ଚାଉଳକୁ ବାଟି ଝୋଟି ଚିତାରେ ପୂଜା କୋଠି ନିର୍ମାଣ କରିଥାଏ । ଘର ଚାରିଆଡ଼େ ଫୁଲ ପତ୍ର, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦ ଆଳି ଥାଏ । ଘର ଭିତରେ ପୂଜା କୋଠିରେ ଖଟୁଲି ଉପରେ ଧାନ ମାଣରେ ନୂଆ ଶୁଳ୍କ ଧାନ ରଖି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନା କରେ, ନାଲି ଓଡ଼ିଶାରେ ତାଙ୍କି ଦିଏ ମାଆଙ୍କୁ । ପଦ୍ମ ଫୁଲ, ସୁଆଁଧାନ, ସୋରିଷଫୁଲ, ମୂଳା, ଆଖୁ କଦଳୀ, ହରିଡ଼ା, ସାହାଡ଼ା, ଅଁଳା ଆଦି ସମର୍ପଣ କରି ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲରେ ସଜା ଯାଏ । ନୂଆ ଧାନରୁ ଚାଉଳ ବାହାର କରି ମଣ୍ଡାପିଠା, କ୍ଷୀରି ଭୋଗ ଲଗାଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ । ଧୂପ ଦାପ ନୈବେଦ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରି ଗଳବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ମା’ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ “ମା’ ଲୋ’ ମୋ’ ପରିବାର ଉପରେ କୃପା ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଥିବୁ । ବର୍ଷସାରା ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରର ଅଭାବ ରଖୁନାହିଁ । ଦୋଷାଦୋଷ କ୍ଷମା କରି କରୁଣା ରଖୁଥିବୁ ଲୋ’ ମାଆ !”

ପଣ୍ଡୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା

ମାର୍ଗଶିର ମାସର ପୂର୍ଣ୍ଣିମାକୁ ପଣ୍ଡୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା କୁହାଯାଏ। ଏହି ଦିନରେ ଗାଆଁ ଗହଳରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି ପଣ୍ଡୁ ଓଷା କରିଥାନ୍ତି। ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡରେ ସମବେତ ହୋଇ ମାଆମାନେ ପଢ଼େଇ କରି ଧୂପ ଦାପ ନୈବେଦ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରି ଯମ ଦେବତାଙ୍କ ଉପାସନା କରିଥାନ୍ତି। ନିଜର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିମାନଙ୍କ ଦୀର୍ଘାୟୁ କାମନା କରିଥାନ୍ତି।

ଶାମ୍ବ ଦଶମୀ

ପୌଷ ମାସର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଦଶମୀ ତିଥିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣଙ୍କ ବ୍ରତ ଶାମ୍ବ ଦଶମୀ ପଡ଼େ। ହିନ୍ଦୁ ସନାତନ ଧର୍ମରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର ବୋଲି ମାନିଥାଉ। ବ୍ରହ୍ମ ଶାପରେ ପାଡ଼ିତ କୃଷ୍ଣ ପୁତ୍ର ଶାମ୍ବ ତୀର୍ଥରାଜ କୋଣାର୍କରେ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ତପସ୍ୟା କରି କୃଷ୍ଣ ବ୍ୟାଧି ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣରେ ଲିଖିତ ଅଛି। ଏହି ଦିନରେ ଗାଆଁ ହେଉ

ବା ସହର ସବୁଠି ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣଙ୍କ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଏ। ଘରେ ଘରେ ଖୁରା ପିଠା ମିଠା ଇତ୍ୟାଦି ତିଆରି ହୋଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ତିନି ଧୂପ ଅର୍ପଣ କରିବା ପରେ ଗୃହିଣୀମାନେ ପରିବାରର ଲୋକଙ୍କ ସୁସ୍ଥ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ସମୃଦ୍ଧି କାମନା କରିଥାନ୍ତି।

ପୌଷ ମାସ ପରେ ଆସେ ମାଘ ମାସ। ଲୋକ କଥାବୁଝାରେ 'ମାଘ ମାସରେ ବାନ୍ଧୁଆ ଜାଡ଼' ଅର୍ଥାତ୍ ମାଘ ମାସରେ ଶୀତର ପ୍ରକୋପ ବାଘ ଭଳି ଭୟଙ୍କର। ଗାଆଁ ଗହଳରେ ଧାନ ଅମଳ ପରେ ବିଲରୁ ବଳକା ନଡ଼ା ସବୁ ଆସି ଘରେ ଗଦା ହୋଇଥାଏ, ଗୃହପାଳିତ ପଶୁମାନେ ଖାଇବା ପାଇଁ। ସେଇ ନଡ଼ା ଗଦାରୁ କିଛି ପାଳକୁ ନେଇ ଘରେ ଘରେ ନିଆଁ ପୁହାଁ ହୁଏ। ବାନ୍ଧୁଆ ଶୀତର ପ୍ରକୋପରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ।

ସରସ୍ବତୀ ପୂଜା

ମାଘ ମାସକୁ ଅତି ପୁଣ୍ୟର ମାସ ବୋଲି କୁହାଯାଏ। କାରଣ ଏହି ମାସର ପଞ୍ଚମୀ ତିଥିରେ ମା' ବିଦ୍ୟାଦାତ୍ରୀ ସରସ୍ବତୀଙ୍କ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ହୋଇଥାଏ। ବିଭିନ୍ନ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଓ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ବିଦ୍ୟାଦାତ୍ରୀ ମା' ସରସ୍ବତୀଙ୍କ ପୂଜା ମହାଆଡ଼ମ୍ବର ସହକାରରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ।

ବାଟ ଓଷା

ମାର୍ଗଶିର ପରେ ଆସେ ପୌଷ ମାସ। ଏହି ମାସର କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷର ଦ୍ବିତୀୟା ତିଥିକୁ ଯମ ଦ୍ବିତୀୟା ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ଏଥିରେ ଯମ ଦେବତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ସନ୍ତାନସନ୍ତତିମାନଙ୍କ ଦୀର୍ଘାୟୁ କାମନା କରି 'ବାଟ ଓଷା' ବା 'ଦାଣ୍ଡ ପହଁରା ଓଷା' କରିଥାନ୍ତି ମାଆମାନେ। ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡ ଚଉମୁହାଁଣି ଛକରେ ମାଟିରେ ପଢ଼େଇ ଗଡ଼ା ହୁଏ। ମଝିରେ ଛୋଟ କଦଳୀ ଗଛଟିଏ ପୋତା ହୁଏ। ହଳଦା ପାଣିରେ ଭରି ଦିଆଯାଏ ପଢ଼େଇକୁ। ତହିଁରେ କଣ୍ଢେଇ କୋଳି, ବଜ୍ରମୂଳା ଗଛର ଡାଳକୁ ଝାଡ଼ୁ ଭଳି ବାନ୍ଧି ମୂଳା ଆଖି ସହିତ ରଖାଯାଏ। ପଢ଼େଇରେ ଚନ୍ଦନ ସିନ୍ଦୂର ଦିଆଯାଏ। ଧୂପ ଦାପ ଦେବା ପରେ ଯମ ଦେବତାଙ୍କୁ କ୍ଷାର, କଦଳୀ, ମୁଆଁ, ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରିଥାନ୍ତି। ପରେ ସେଇ ଝାଡ଼ୁ ଧରି ଭାଇମାନେ ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡ ଓଳାଇଥାନ୍ତି। ଏଡ଼଼଼ାବାରା ଯମଦେବତା ସନ୍ତାନସନ୍ତତିମାନଙ୍କୁ ଅମର ବା ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେବାର ଆଶୀର୍ବାଦ କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ବାସ କରାଯାଏ।

ମାଘ ସପ୍ତମୀ

ମାଘ ସପ୍ତମୀ ଦିନ କୋଣାର୍କର ଚନ୍ଦ୍ରବାଗାରେ ବ୍ରହ୍ମ ପକାଇଲେ ଜୀବନର ସକଳ ପାପ କ୍ଷୟ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ଜନଶ୍ରୁତି ରହିଛି। ତେଣୁ ଏହି ଦିନ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ଚନ୍ଦ୍ରବାଗାରେ ବ୍ରହ୍ମ ପକାଇଥାନ୍ତି। ମାଘ ସପ୍ତମୀରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୂଜା ଶାମ୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରବାଗା ତଟରେ ତପସ୍ୟା କରି କୃଷ୍ଣ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ରହିଛି। ତେଣୁ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁମାନେ ଏହି ଦିନ ଚନ୍ଦ୍ରବାଗାରେ ବ୍ରହ୍ମ ପକାଇବା ସହିତ ଭବିତ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି। ସେଦିନ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ବହୁତ ବଡ଼ ମେଳା ଲାଗେ। ମାଘ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଏକାଦଶୀରେ ମହାପୁରୁଷ ଶ୍ରୀଅନ୍ୟତାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦିବସ। କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ନେମାକାଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବଟ ଗୋସ୍ବାମୀଙ୍କ ପୀଠରେ ବହୁତ ବଡ଼ ମେଳା ଲାଗେ। ଅନେକ ଅନେକ ସାଧୁ ସନ୍ଥଙ୍କ ଭଜନ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଭୂମି ପବିତ୍ର ହୋଇଯାଏ।

ମାଘ ମେଳା

ମହିମା ଧର୍ମର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ମାସ ହେଉଛି ମାଘ ମାସ। ମାଘ ଶୁକ୍ଳ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀରେ ଓଡ଼ିଶାର ଡେକାନୀକ ଜିଲ୍ଲାର ଯୋରନ୍ଦାରେ ସନ୍ତକବି ଭାମ ଭୋଇଙ୍କ ଦ୍ବାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମହିମା ଗାଦିରେ ପବିତ୍ର ମାଘ ମେଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ। ଏହା ମହିମା ଗୋସାଇଁଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣ ଦିବସ। ଏହି ପର୍ବରେ ସାରା ବିଶ୍ବର ଲୋକମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି।

ପୁଷ ରବିବାର ଓଷା

ପୌଷ ମାସରେ ପ୍ରତି ରବିବାର ଦିନ ସକାଳେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ତୁଳସୀ ଚଉରା ମୂଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି। ଏହାକୁ ଗାଆଁ ଗହଳରେ ପୁଷ ରବିବାର ଓଷା କହିଥାନ୍ତି। ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଆଖୁ, ମୂଳା, କଦଳୀ, ମୁଆଁ ଭୋଗ ଦେଇ, କ୍ଷୀରରେ ହଳଦା, ରାନ୍ଧି ମିଶାଇ ଅର୍ପଣ କରି ନିଜ ସନ୍ତାନସନ୍ତତିମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିଥାନ୍ତି।

ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି

ପୌଷ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତିକୁ 'ଧନୁ ସଂକ୍ରାନ୍ତି' ବୋଲି କୁହାଯାଏ। ଏଥିରେ ଖଇ ସହିତ ଚିନି, ଘିଅ, ଗୁଡ଼, ବାଦାମ, ନଡ଼ିଆ ପାତି, ଗୁଜୁରାତି ମିଶାଇ ବିଭିନ୍ନ ଆକାର, ପ୍ରକାରର ମୁଆଁ ତିଆରି ହୋଇ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଭୋଗ ଲାଗିବା ପରେ କୁଣିଆମଇତ୍ର ଘରକୁ ବଣ୍ଟା ଯାଇଥାଏ। ଏହି ମୁଆଁଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ସୁସ୍ବାଦୁ ହୋଇଥାଏ।

ଶୀତ ଋତୁରେ ପର୍ବପର୍ବାଣିଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରିବା ସହ ଭ୍ରମଣର ଆନନ୍ଦ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ। ଶୀତ ଋତୁରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ରଶ୍ମୀ ଏତେ ପ୍ରଖର ନଥିବାରୁ ଏହାକୁ ବୁଲାଇଲି, ଭୋଜିଭାତ କରିବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ ବୋଲି

ଅର୍ଥାତ୍ ମାଘ ମାସର ଅଗ୍ନି ଉତ୍ସବ ପରେ ଶୀତର ପ୍ରକୋପ କମିଯାଏ।

ମନେ କରି ଏହି ସମୟରେ ଲୋକମାନେ ବୁଲାଇଲି, ବଣଭୋଜି କରି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଥାନ୍ତି। ■

ଶାରଳା ଭବନ, ପୋତା ପୋଖରୀ
କଟକ-୭୫୩୦୦୪, ମୋ: ୯୩୩୭୨୭୨୪୪୭

ଶାନ୍ତ ପାଇଁ ଶାନ୍ତ

ପୁଅବାପୁଷ୍ପରେ ଛଅ ଋତୁଙ୍କର ଅନ୍ତରାଳ ପ୍ରକୃତିର ଏକ ଅପୂର୍ବ ଯାତ୍ରାକରା । ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଛଅ ଋତୁ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ ଋତୁର ସ୍ଥାନ ପଞ୍ଚମରେ । ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଦୂରତା ଅନୁସାରେ ଶାନ୍ତ ଋତୁ ସ୍ଥିତି ଓ ପ୍ରକୋପର ମାତ୍ରା ହୁଏତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ । ଯେପରିକି ଭାରତରେ ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣ ଜଳବାୟୁ ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲେ ହେଁ ହିମାଳୟ ପାଦଦେଶରେ ଶାନ୍ତ ଋତୁ କୁମାରିକାର ଶାନ୍ତ ଋତୁଠାରୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଚରମ ଭାବାପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଶାନ୍ତ ଋତୁର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ଶାନ୍ତର ଅନୁଭବକୁ ନେଇ ରଚନା କରାଯାଇଛି ଅନେକ କବିତା, କାବ୍ୟ, ଗୀତ । ପୁଣି ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତକୁ ନେଇ କେତେକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଭାବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ଅନେକ ଆଲବମ୍, ସିଡି, ଲଭୁ ସଙ୍ଗୀତ ଆଦିରେ ଶାନ୍ତରେ ଶାନ୍ତର ଚିତ୍ର ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ସେଥିରେ ଶାନ୍ତ ସଂପର୍କିତ କିଛି ଗୀତକୁ ନେଇ ଏଇ ସ୍ମୃତିଭରପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ର ।

ଡକ୍ଟର ଜେନାମଣି ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର

୧୯୮୧ ମସିହାରେ 'ଶ୍ରୀଆଖଣ୍ଡଳମଣି ସମବାୟ ସମିତି' ବାଲେଶ୍ୱର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଯୋଜିତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର 'ଦେବଯାନୀ' ପରଦାକୁ ଆସେ । ଯାହାର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କର । ଗୀତଟି ଥିଲା:-

“ତାରିଝେଣୁତାରିତା ତାରିଝେ

ସଜନୀ! କେମିତି ବିଚିବ ଏକା

ଏ’ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ରଜନୀ/ ପଉଷ ଲାଗଇ ବିଷ

ବନ୍ଧୁ ଗଲେ ପରବାସ/ କେମିତି ବିଚିବ ଏକା ଏ ଶାନ୍ତ ରଜନୀ...”

ଏଥିରେ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ସୁନାମଧନ୍ୟ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ଯେସୁ ଦାସ ଓ ବାଣୀ ଜୟରାମ ଓ ଗୀତିକାର ଥିଲେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କର ।

ସେହିପରି 'ତୁଣ୍ଡ ବାଇଦ' ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ରହିଛି ଏକ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଗୀତ ।

ଏହି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଥିଲେ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି । ଗୀତିକାର ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟଙ୍କ ଗୀତିକଥା ଓ ହିନ୍ଦୀ, ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ ଗାୟିକା ଅନୁରାଧା ପୋଡ଼ଝାଲଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ଗୀତଟି ବେଶ୍ ହୃଦୟକୁ ଆଁ ହୋଇଥିଲା । ଗୀତଟି ହେଉଛି:-

“କଳା ବଉଦ ଆଡ଼େଇ ଯିବ

ମୋ ମନ ଆଜି କହୁଟି ମତେ

ଶାନ୍ତ କାକର ଆଡ଼େଇ ଯିବ

ମୋ ମନ ଆଜି କହୁଟି ମତେ ।

ପୁଲ ପୁଣି ପୁଟିବ

ବାସ ପୁଣି କୁଟିବ...”

ଗୀତଟି ବିଶେଷ ଲୋକପ୍ରିୟତା ସାଉଁଟି ଥିଲା । ବିଶିଷ୍ଟ କଥାକାର ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ନେଇ ୧୯୮୭ ମସିହାରେ 'ବଧୂ ନିରୂପମା' ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଥିଲା । ଏହାର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି । ଗୀତଟି ଏପରି ଥିଲା:-

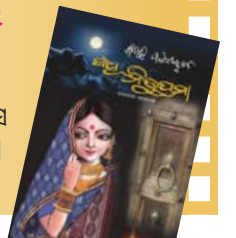
“ଲୁହ ପଛେ ଆଉ ସେଇ ଲୁହଭରା ଆଖିରେ

ମୁଁ ସେମିତି ତାହିଥିବି ତୁମ ଚଳାବାଟକୁ

ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଆସିବ ବୋଲି ଏଇ ମନ ବନରେ

ଦୁଃଖର ପତର ଝାଡ଼ି ଦେଇଦେଲି ଶାନ୍ତକୁ ।”

ଏହି ଗୀତଟିର ଗୀତିକାର ଥିଲେ ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟ । କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ମିତାଲି ଚିନ୍ମାୟା । ଗୀତଟିକୁ ଲୋକେ ବେଶ୍ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତ ନେଇ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଅନେକ ଗୀତ ରହିଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 'ମେଘମୁକ୍ତି' ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଗୀତଟି ଅନ୍ୟତମ । ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ପରଦାକୁ ଆସିଥିଲା 'ମେଘମୁକ୍ତି' ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର । ଏହି ସିନେମାରେ ଥିବା ଗୀତଟି ବେଶ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ହୋଇଛି ।

**“ହାୟରେ କାହୁଁ ବାଲ ବେଣୁ
ତୁହି ସିନା ମଥୁରାକୁ ଯାଇରେ
ଆରେ ନଟ ତୋ'ର ବାଟ ଅନାଇ କିଶୋରୀ
ଦିନରାତି ଶାନ୍ତତାଟି ଦେବ ସେ ପାସୋରି”**

ଏହି ଗୀତର ଗୀତିକାର ଗୁରୁକୃଷ୍ଣ ଗୋସ୍ୱାମୀ (୧୯୩୪-୨୦୧୮) । ଗୀତଟିରେ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ । ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଥିଲେ ଶାନ୍ତନୁ ମହାପାତ୍ର । ସେତେବେଳେ ଗୀତଟିକୁ ଲୋକେ ବେଶ୍ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ ।

୧୯୮୭ ମସିହାରେ ପରଦାକୁ ଆସେ 'ପବିତ୍ର ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍' ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର 'ଜୋର୍ଯ୍ୟାନ୍ ମୁଲ୍ଲିକ ଡାର୍' । ଗୀତିକାର ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟ ଓ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ପ୍ରଖ୍ୟାତ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ 'କବିତା କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି' । ଗୀତଟି ମାର୍ମିକ ହୋଇଥିଲା ।

**“ହମେ ହୁଏ ନିଶି ଆଜି ତୁଆ ଗପଟିଏ...
ସେ ଗପରେ ଜହ୍ନ ନାହିଁ ତାରା ନାହିଁ
ଦିନ ନାହିଁ ନାହିଁ ରାତି, ନାହିଁ ଶାତ ନାହିଁ ତାତି
ଅଛି ଖାଲି ପୁଅଟିଏ ଆଉ ଝିଅଟିଏ ।”**

ଚିତ୍ରରଞ୍ଜନ ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ପ୍ରଯୋଜନା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଓ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର 'ଧଉଳି ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍' ୨୦୦୫ ମସିହାରେ ପରଦା ଉପରେ ଆସି ବହୁ ଜନାଦୃତ ହୋଇଥିଲା । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଅଧିକାଂଶ ଗୀତର ସ୍ଵର ଓ ସୁରକାର ଥିଲେ ନିଜେ ଚିତ୍ରରଞ୍ଜନ ତ୍ରିପାଠୀ ।

**“ତୁର ତାଳ ବଣେ ବାଜିଆ ବଧୂର ବସା
ପ୍ରେମ ନଗରରେ, ପ୍ରେମ ନଗରରେ, ପ୍ରେମ ନଗରରେ
ଏତେ ହସ ଲୁହ ରାଗ ଲୁଷା ପ୍ରେମ ବାଜିଆ ବଧୂର-ବସା
କୁନି କୁନି ସପନରେ ତୁନି ତୁନି କାହାଣୀରେ
ଦେହ ଜଳେ ଶ୍ରାବଣରେ, ଶାତ ଲାଗେ ବୈଶାଖରେ ।
ଲାଜେଇ ପୁଲର ନିତି ଅଳି ସାଥେ ଉଠାବସା ।”**

୨୦୧୦ ମସିହାରେ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରିଥିଲା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର 'ମୁଁ କ'ଣ ଏତେ ଖରାପ' । ଏହି ସିନେମାର ଗୀତଟିଏ ବେଶ୍ ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟିଥିଲା । ଯେଉଁ ଗୀତର ଗୀତିକାର ଥିଲେ ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟ, ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ମୂଳ ପ୍ରକାଶ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ସୁବାସ ଦାସ, କରୁଣାକର ଓ ଶ୍ରୀଚରଣ ମହାନ୍ତି । ଗୀତଟିରେ ମଧ୍ୟ 'ଶାତ' ଶବ୍ଦଟି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ।

**“ଇତିକିଲି ମିତିକିଲି ପୁଟିଗଲା କାଳିତ
ତୁମର ଆମର ହାତ ଧରାଧରି
ଆଜିଠାରୁ ବସିବା ମିତ ।
ରାତି ସରିଗଲେ ଦାପ ଲିଭିଗଲେ
ଆମ ଘରେ ଆସେ ତୁଆ ସକାଳ
ଖରା ବରଷାରେ ଗରମ ଶାତରେ
ଆମ ଘରେ ଲାଗେ ବେଶା ଗହଳ ।”**

सत्यम् शिवम् सुन्दरम्

'ଶାତ' ଉପରେ ବହୁ ଆଧୁନିକ ଗୀତ ଆକାଶବାଣୀ, ଦୂରଦର୍ଶନ, ଆଲବମ୍‌ରେ ପ୍ରସାର ହୋଇ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଛି । ସାଠିଏ ଦଶକରେ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି ଓ ଗୀତିକାର ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟଙ୍କର ବହୁ ଆଧୁନିକ ଓ ପଲ୍ଲୀଗୀତ ଆକାଶବାଣୀ କଟକ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଲୋକପ୍ରିୟତାର ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ସେହିପରି ଏକ ଗୀତର ମୁଖ୍ୟତା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

**“ଖରାଦିନେ ଶାତ ହେଲା କନକନିଆ
ସଜନୀ ତୋ ଛଇ ଛଟା ଦେଖୁ କରି ମନ ହେଲା ବଡ଼ ଛାନିଆ
ଆହା ମୋର କଣି କନିଆ...ଆହା ମୋର କଣି କନିଆ...”**

ଗୀତିକାର ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟଙ୍କର ଏହି ଗୀତକୁ ନେଇ ଆକାଶବାଣୀରେ ଗାୟନ କରିଥିଲେ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସେହି ସମାନ ସ୍ଵରରେ ଏକ ବଙ୍ଗାଳି ଗୀତବି ଗାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କି ବଙ୍ଗାଳିମାନେ ଗୀତଟିର ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସକ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ସାର୍ଥକ ମ୍ୟୁଜିକ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଯୋଜିତ ଆଲବମ୍ 'ସ୍ମୃତି' ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଆଲବମ୍‌ର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ଶରତ ନାୟକ । ସେଥିରେ ଥିଲା ଏକ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଗୀତ । ଗୀତଟି ହେଲା:-

**“ସ୍ମୃତି କେବେ ଶାତ ସକାଳର କଅଁଳ ଖରାର ତାତି
କେବେ ଧାରା ଶ୍ରାବଣର ଝଡ଼ ବତାସର କଳା କିଟିମିଟି ରାତି ।”**

ଗୀତଟିର ଗୀତିକାର ଥିଲେ ଦେବଦାସ ମହାନ୍ତି ଓ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ରତିକାନ୍ତ ଶତପଥୀ । ଯୁଟ୍ୟୁବ୍‌ରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ୧୯ ଲକ୍ଷ ୫୬ ହଜାର ୬୮୦ ଜଣ ଲୋକ ଏହି ଗୀତଟିକୁ ଶୁଣି ସାରିଲେଣି । ଆଲବମ୍ 'ତୁମ ବିନା କେତେ ଦିନ' ଡ.ଗାୟତ୍ରୀ ପାଢ଼ୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଯୋଜିତ ଓ ତାଙ୍କ ଗୀତିକଥା 'ଶାତ ଏକ ଛିଟ' ପାରା ଦିଏ ନାହିଁ ଧରା'ରେ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ସୁଗାୟିକା ସୋହିନୀ ମିଶ୍ର ଓ ଧୃତିଦାସୀ ପଟ୍ଟନାୟକ । ସଙ୍ଗୀତରେ ସଜାଇଥିଲେ ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ । ୨୦୧୨ ମସିହାରେ ଆଲବମ୍‌ଟି ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଖୁବ୍ ଜନାଦୃତି ଲାଭ କରିଥିଲା । ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ସାବିତ୍ରୀ ମ୍ୟୁଜିକ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ 'ସେଇ ଶାତ ସକାଳ' ଆଲବମ୍ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଥିଲେ ଶରତ ନାୟକ ଓ ଗୀତିକାର ଥିଲେ ଅରୁଣମନ୍ତ୍ରୀ ଓ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ଥିଲେ କରୁଣାକର । ଗୀତଟି ଥିଲା:-

**“ସେଇ ଶାତ ସକାଳ ସେଇ ସୋରିଷପୁଲ
ସେଇ ଆମ୍ବ ବଉଳ ସେଇ ବର ଓହଳ
ସେଇ ଝିପିଝିପି ବର୍ଷା, ସେଇ କାତୁଅର ରାସ୍ତା
ସାଥାରେ...ସାଥାରେ... ସାଥାରେ- ତାଳ ଯିବା ଗାଁକୁ ଫେରି ।”**

ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଗୀତକୁ ଯୁଟ୍ୟୁବ୍‌ରେ ୨୪ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ଶୁଣି ସାରି ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ ପ୍ରଶଂସା କରି ସାରିଲେଣି ।

ଗୀତିକାର ମନୋଜ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଗୀତିକଥାରେ 'ଶ୍ଵେତପଦ୍ମା ମ୍ୟୁଜିକ୍' ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆଲବମ୍‌ରେ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସାତ୍ୟାଗ୍ନି ରାଉତ ଓ କଣ୍ଠଦାନ କରିଥିଲେ ରାଜୀବ ମହାପାତ୍ର । ଗୀତଟି ଏହିପରି ଥିଲା:-

**“ଶାତ ଆସେ ବୋହୂ ହୋଇ କୁହୁଡ଼ିର ସବାରାରେ
ରୁପା ରାତି ମହକଇ ସପନର ଅଭିସାରେ ।”**

ସୁନାମଧନ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତିକବି ଶିବବ୍ରତ ଦାସଙ୍କର ଗୀତିକଥାରେ ବହୁ ସଙ୍ଗୀତ ଶିଳ୍ପୀ ତାଙ୍କ ଲିଖିତ ନିମ୍ନର ଗୀତକୁ ଗାୟନ କରି ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟିଛନ୍ତି:-

**“ଶାତ ଶିରିଶିରି କୋହଲା ପରି
ତାର ପିରି ମନ ତହଲା ତାଲି
ରଙ୍ଗ ଟୁଟୁ ଟୁଟୁ ମାଣିକ ସରି
ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା ଓଠର ନାଲି ।”**

ଗୀତିକାର କୁଳମଣି ବିଶ୍ଵାଳଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ 'ରତ୍ନଚକ୍ର' ସିଡିରେ ସୁଗାୟିକା ସୁସ୍ମିତା ଦାସ ଓ ଅଭିଜିତ୍ ମିଶ୍ରଙ୍କ କଣ୍ଠଦାନ ଓ ଓମ୍ ପ୍ରକାଶ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଶାତ ଉପରେ ଏହି ଗୀତଟି ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା

ବହୁ ଆଦର ପାଇଥିଲା ।

**“ଏମିତି ଏ ଶାତରାତି ଅପଳକେ ଯାଏ ବିତି
ତମ ପାଖେ ନାହିଁ ସାଥୁ ଛାଡ଼ି ମୋ ହୁଏ କରତି ।”**

ଶାତକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆରେ ଏମିତି ଅନେକ ଗୀତ ରହିଛି । ଯାହା ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଛୁଇଁ ପାରିଛି । ■

କବି ଲେଖନୀରେ ‘ଶୀତ’

ଶିଶିର ବେହେରା

ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ଅମୃତମୟ କରିତୋଳିଛି ଅନନ୍ତ ପ୍ରକୃତି । ଶଶାଗରାଧରା ସେହି ପ୍ରକୃତିର ଅସୁମାରୀ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଯେମିତି ଔଜ୍ଜ୍ୱଲ୍ୟମୟ, ତା’ର ଦିବ୍ୟ ସୁଷମା ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ସମ୍ପଦରେ ସେହିପରି ଜଡ଼ଠାରୁ ଚେତନ ସକଳେ ବିଭାନ୍ୱିତ । ଷଡ଼ରତ୍ନ, ବାରମାସର ଆବର୍ଜନ ଜୀବଜଗତ ପାଇଁ ଆଣିଦେଇଛି ନାନା ସମ୍ଭାବନା ଓ ସ୍ୱାକୃତି । ଏହି ରତ୍ନତରୁ ସହିତ ଜୀବଜଗତର ଗତି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ । ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା, ଶରତ, ହେମନ୍ତ, ଶୀତ ଓ ବସନ୍ତ କ୍ରମରେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହାତ ଧରାଧରି ହୋଇ ଜଗତ-ଅଗଣାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସନ୍ତି । ଯାହାର ପ୍ରଭାବରେ ଜୀବନ ଓ ଜଗତ ହୁଏ ମଧୁମୟ । ଏହି ବିବିଧବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତିକୁ ଆଙ୍କିବାକୁ ଅନାଇ ରହନ୍ତି କବି-ଲେଖକଗଣ ସୃଜନ-ତୃଳାଧର । କବିର ସେହି ନୈସର୍ଗିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ରତ୍ନମାନଙ୍କର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ପରିଚୟରେ ଆହୁରିତ ହୁଅନ୍ତି ପାଠକ, ଭାବୁକ, ରସିକ ।

ସବୁ ରତ୍ନ ଭିତରେ ଧରାବତରଣ କରେ ଶୀତରତ୍ନ । ହିମକାଳ, ଶିଶିର ରତ୍ନ ଭାବରେ ଏହାର ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଆ କାବ୍ୟକବିତାରେ କବିମାନେ ଏହି ଶୀତ ରତ୍ନକୁ ସୁକୁମାର ଅନୁଭୂତିପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣନା ବିଳାସରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରେମ, ବିରହ, ଆତ୍ମିକ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଓ ମାନବୀୟ ଭାବ ଆଦି ନାନାବିଧ ପ୍ରତୀକ ଭାବରେ ଏହି ରତ୍ନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି ପ୍ରାଚୀନରୁ ଆଧୁନିକ କବିତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟ ଓ ପୁରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥଗୁଡ଼ିକରେ ଶୀତ ରତ୍ନର ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସାରଳା ମହାଭାରତ, ଭାଗବତ, ଦାଣ୍ଡୀ ରାମାୟଣରେ ହିମକାଳର ପରିଚୟ ମିଳେ । ‘ସାରଳା ମହାଭାରତ’ରେ ପୌଷରୁ ପକ୍ଷେ ମାଘ ମାସେ ଏବଂ ଫାଲଗୁନ ପକ୍ଷେ ସଂଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଶିଶିର ରତ୍ନ ହୁଏ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣିତ । ମାଘ ଓ ଫାଲଗୁନ ମାସରେ ରାତ୍ରିରେ

ହେମ ବର୍ଷା ହୁଏ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଲୁହୁଡ଼ି ହୋଇ ପଦ୍ମବନ ବିନଷ୍ଟହେବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଯଥା-“ପଦ୍ମ ବିଘ୍ନସିତ ଯେ ଶିଶିର ରତ୍ନକାଳେ ।” ସେହିପରି ଭକ୍ତକବି ଦାନକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ‘ରସକଲ୍ଲୋଳ’ କାବ୍ୟରେ ଶିଶିରର ବର୍ଣ୍ଣନା ବେଶ୍ ଉଦ୍ଦୀପନା ସୃଷ୍ଟି କରେ-

“କିଛି ଯେନିକରି ତେଜ ସମ୍ପତ୍ତି/ କଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଗତି ।
କଲେ ଶୀତକୁ ଅଗ୍ନି ମହାଭୟେ/ କଲେ ପୁରେପୁରେ କାନ୍ତି ଉଦୟେ ।
କଲେ ଆନନ୍ଦେ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ସେବା/ କେ ବୋଲଇ ଶୀତକୁ କି କରିବା ।
କହୁଁକହୁଁ ଜାଡ଼ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲା/ କମ୍ପି କାତରେ କେ କର ଯୋଡ଼ିଲା ।
କେହୁ ହୃଦରେ କରଯୁଗ ଛନ୍ଦେ/ କଷ୍ଟେ ଶୀତକୁ ବଡ଼ କରି ନୟେ ।
କେହି ଶୀତରେ ନତକଲା ତତ୍ତ୍ୱ/ କେହି ବିକଳେ ଲୋଡ଼େ ତିରୁଭାତ୍ତ ।”

‘ପରିମଳା’ କାବ୍ୟରେ କବି ନରସିଂହ ସେଣ ଶିଶିରର ଚମତ୍କାରିତାକୁ ଆଙ୍କିଛନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋଜ୍ଞଭାବରେ । ନାୟକର ବିରହାବସ୍ଥାକୁ ଆଙ୍କିଲା ବେଳେ କବି କହିଛନ୍ତି- “ଯେମନ୍ତେ ହିମ ବିନାଶ ଶିଶିର ଆସି ପ୍ରବେଶ/ ଥୋକାୟେ ନିଜନ ଗୀତ, ବୃକ୍ଷେ ଅସିତ ଯେ ।/ ଶିଶିର-ଅଗ୍ନି ପଡ଼ିଲା ନଳିନ ବନ ପୋଡ଼ିଲା/ କୁହୁଡ଼ି ଦିଶ ପୁରିଲା, ମହା ଫାଟିଲାଯେ ।” ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ, ରାତିକାବ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଶୀତରତ୍ନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ଉଣା ହୋଇଯାଇଥିବାର ମନେହୁଏ । ତଥାପି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ପରିବେଶକୁ ଅଧିକ ମନୋଜ୍ଞ କରିବା ପାଇଁ କବିମାନେ ଶିଶିରର ସାହାରା ନେଇଛନ୍ତି । କବିସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ‘ଲାବଣ୍ୟବତୀ’ରେ ଶିଶିରର ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଇ କହିଛନ୍ତି -“ଶିଶିର କାଳ କାଳ ପ୍ରାୟ ପ୍ରବେଶ ନାଶକଲା ପଦ୍ମିନୀକି/ ଦିନବନ୍ଧୁ ପରା ପତି ଆଉଁ ବାଜେ ନଗର ପାଶେ ତହିଁକି ।” ସେହିପରି ‘ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି’ରେ ବିରହ ସନ୍ତାପକୁ ଶିଶିର ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି-“ରାମା ଶିଶିରେ ଘୋର ନିଶିରେ ଦୁଃଖରାଶିରେ ଭାସି / ଇସି ଏକାନ୍ତ ମାନସେ କାନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ କାନ୍ତ ଘୋଷି ।”

ଶୀତର ଆଗମନରେ ପ୍ରକୃତିରେ ଦେଖାଦିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ନବ ରୂପଲାଭ କରେ ଧରଣୀ । ସୁଲୁସୁଲିଆ ଉତ୍ତରା ପବନ ସାଙ୍ଗକୁ ପାଟିଲା ଭୂଇଁ ବରକୋଳିର ବାସ୍ନା, ରାତିରେ ବନଭୂମିରେ ଶୃଗାଳ,ଭଲ୍ଲୁକର ରଡ଼ି, ସୋରିଷ ଫୁଲର ମନଲୋଭା କ୍ଷେତ ଓ ନଈପାଠରେ କାତିକାତିକା ଫସଲର ମୁଗୁବିଭୋର ଛବି କବିଙ୍କୁ କବିତାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଛି । ଧୂରୁରାଫୁଲ, ଦଣ୍ଡୋଫୁଲ ଓ ଝୁମୁଝୁମିଆ ଫୁଲ, ସବୁ ଫୁଟି ପରିବେଶର ଶୋଭାକୁ ବହୁଗୁଣିତ କଲାବେଳେ କ୍ଷେତର ଫସଲକଟା ଏବଂ କୃଷକ ପରିବାରର ବ୍ୟସ୍ତ ଜୀବନ ମଧ୍ୟଦେଇ ଶୀତର ମହାମୁଖ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ପର୍ବପର୍ବାଣି, ଓଷାବ୍ରତ, ମେଳା ମହୋତ୍ସବ, ଯାନିଯାତ୍ରା ଏହି ଶୀତକାଳକୁ ଅଧିକ ମହିମାନ୍ୱିତ କରିତୋଳିଛି ।

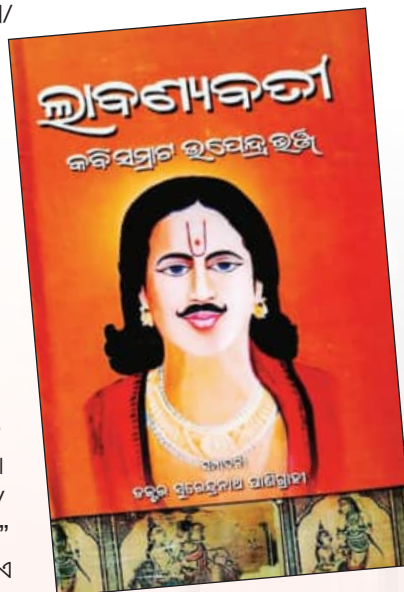
ମାଘସପ୍ତମୀର ମେଳା, ଖଣ୍ଡଗିରି ମେଳା, କୋଣାର୍କ-ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ବୁଡ଼, ଶାମୁଦଶମୀ, ବାଟଓଷା, ବଉଳ ଅମାବାସ୍ୟା, ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ, ଅଗ୍ନିଉତ୍ସବ,ମକରର ସଜବାଜ ସବୁକିଛି ଏହି ହିମରତ୍ନର ସ୍ୱାଦକୁ ମନେପକାଇ ଦିଏ । ଏହି ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ପଲ୍ଲୀକବି ନୟକିଶୋର ବଳଙ୍କ କବିତାରେ ଅତି ଜୀବନ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରତିଫଳିତ । ତାଙ୍କର ବହୁ କବିତାରେ ପଲ୍ଲୀର ରୂପଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଭିତରେ ମଣିଷର ବାସ୍ତବ ଜୀବନକୁ ଆଙ୍କିଛନ୍ତି କବି । ତାଙ୍କ ଶୀତରତ୍ନରେ ଫସଲକଟା ଓ କୃଷକ ରାତ୍ରି ଉଜାଗର, ଶ୍ୟାମ ଅମଳ, ବାଆପୁଆଣି ଆଦି ଗୁରୁତ୍ୱ ପାଇଛି । ‘ପଲ୍ଲୀଚିତ୍ର’ର ଶୀତ କବିତାରେ କବି କହିଛନ୍ତି-

“ହେମନ୍ତର ଶେଷ ମାର୍ଗଶିର ପୌଷେ, ପାଚଇ ଶାରଦ ଧାନ
ନିଶି ଅର୍ଦ୍ଧଯାମେ ଦଣ୍ଡୁଆସି ଆସି ତାକେ, ଅତର ପଡ଼ଇ କାନ ।”

ଆଧୁନିକ କବି ଲେଖନୀରେ ଶିଶିର ବିଶେଷ ବିନୋଦନ ଆଣିପାରି ନାହିଁ । ତଥାପି କବିମାନେ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁମେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାନିତ କରିଛନ୍ତି । କବି ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାରଣାଙ୍କ ରୂଷାରମୟ ଶିଶିରରଜନୀ ଧଳା ଭସ୍ମବୋଳା ତପସ୍ୱୀ ମହିଳାଙ୍କ ରୂପ ନେଇ ଉଭା ହୋଇଛି ଶିଶିରପାତରେ କମଳିନୀ ବନର ହତଶ୍ରୀକୁ ବିଧବା ନାରୀର ଭୂଷଣ ସହିତ ସେ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି- “କମଳିନୀ ବନ କର୍ତ୍ତା ନିଧନ/ ଶିଶିର ପରଶେ ପୋଡ଼ିଣ,/ ଦିଶେ ହତଶିରୀ,ସରସା ଯେପରି/ ବିଧବାଭୂଷଣ ବିହୀନ ।” ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓ ଶୀତରାତିର ଦୃଶ୍ୟକୁ ଆଙ୍କିଛନ୍ତି ଆବେଗିକ ଶୈଳୀରେ-

“ହିମେ କାର୍ତ୍ତିକ ମାର୍ଗଶିର/ ରାତିରେ ପଡ଼ଇ ଶିଶିର ।
ଶୀତରେ ପୌଷ ମାଘ ମାସ/ ଦେହରେ ରଖ ଶୀତ ବାସ ।”

ସେହିପରି କବି ତାଙ୍କର ଶିଶୁଗୀତ, ଛାନ୍ଦମାଳା, ଶିଶିର କବିତାରେ ଶୀତର ପରିଚୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ହେମନ୍ତ ରତ୍ନପରେ ଶୀତର ଆଗମନକୁ ସ୍ୱାଗତ କରି କହିଛନ୍ତି- “ତାହୁଁତାହୁଁ ହେଲା ହେମନ୍ତ ପରିଣତ ଶିଶିରେ/ ଘୋର ଜାଡ଼ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲା କହୁଁ କହୁଁ ମହାରେ ।/ ଧନବନ୍ତ ଜନେ ଅଙ୍ଗରେ ଶତବସ୍ତ୍ର ବହିଲେ/ ଦରିଦ୍ରେ ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ଶୀତକଷ୍ଟ ସହିଲେ ।” କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ ‘କୀଚକ ବଧ’ରେ “ଶିଶିର ନାଶଇ ପଦ୍ମିନୀ ଘନ ରବିଙ୍କି ଗ୍ରାସେ” ଏବଂ ‘କୃଷକ ସଙ୍ଗୀତ’ର କୃଷିର ଶୌରବରେ “ରହିବାରୁ ମାନବ କୃଷି ଆଶା କରି/ ଘରକଲା ନିର୍ମାଣ ତେଜି ଗିରି ଦରା” ଭିନ୍ନସ୍ୱାଦ ଆଣିଦିଏ । ପୁନଶ୍ଚ ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ ‘ବିଭୁ ଓ ପ୍ରକୃତି’,ଗୋଦାବରୀଶ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ‘ଶିଶିର’, ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଶୂରଦେଓଙ୍କ ‘ଶିଶିର’, କବି ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ‘ପୌଷପବନ’, ‘ବିରହିଣୀ’, ‘ଯାତ୍ରସଙ୍ଗୀତ’, କାଳିନ୍ଦୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ‘ଶିଶିର ହାସ୍ୟ’, ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକଙ୍କ ‘ଲକ୍ଷ୍ମୀପୌଷ’ ପ୍ରଭୃତି କବିତାରେ ଶୀତରତ୍ନକୁ ପାଠକେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ସେହିପରି କବି କୁନ୍ତଳାକୁମାରୀ ସାବତ, ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟଙ୍କଠାରୁ ସାଂପ୍ରତିକ କାଳର ବହୁ କବିଙ୍କ ଲେଖନୀରେ ଶୀତରତ୍ନ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ଭିନ୍ନ ଆବେଦନ ଓ ପ୍ରତୀକ ହୋଇ ତାହା କବିତାର ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗରେ ତାହା ବିଶ୍ଳେଷିତ ହୋଇଅଛି । ■

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ମହାରାଜା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଦେଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ,
ବାରିପଦା

ଶୀତ

ଦେଖନ୍

ରତ୍ନ ଅନୁଯାୟୀ ଫେଶନ୍ ଟ୍ରେଣ୍ଡରେ ନାନା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ସେହିପରି ଏବେ ଶୀତକୁ ନେଇ ଫେଶନ୍ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଉଛି । ଏବେ ଯୁବପିଢ଼ି ଶୀତବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧି ଶରୀରକୁ ଉଷ୍ମ କରିବା ସହ ଷ୍ଟାଇଲକୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଭଲିକି ଭଲି ଶୀତବସ୍ତ୍ର ନେଇ, ମଫିଲ, ଷ୍ଟିଲ, ସୁଇଚ୍, ସ୍ପୋଟ୍ ଆଦି ପିନ୍ଧି ବହୁ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ଏବେ ବଜାର, ସର୍ପିମଲ ଆଦିରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶୀତବସ୍ତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ହେଲାଣି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଇନ୍‌ଫ୍ଲୁଏନ୍‌ସରମାନେ ଶୀତଦିନିଆ ଫେଶନ୍ ଆଉଟଫିଟ୍ ପୋଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି । ତେବେ ଶୀତ ଫେଶନ୍ରେ ଟ୍ରେଣ୍ଡରେ ଥିବା କେତେକ ଶୀତବସ୍ତ୍ରକୁ ନେଇ ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ।

ଟ୍ରେଣ୍ଡରେ ରାବିନ୍ ଇୟର୍

ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୁବପିଢ଼ି ପାରମ୍ପରିକ ବସ୍ତ୍ରରେ ଆଧୁନିକ ଜିନିଷ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି । ତେବେ ବହୁଥିବା ଶୀତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବେ ଚାହିଦାରେ ରହିଛି ରାବିନ୍ ଇୟର୍ ରହିଛି । ସକାଳ ହେଉ ଅବା ସଞ୍ଜ, ପିଲାଠୁ ନେଇ ବୟସ୍କ ଏବେ ସଭିଙ୍କ କାନରେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ତେବେ ଏହା ସାଧାରଣ ମଫିଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ପିନ୍ଧିବାକୁ ଆରାମଦାୟକ ଲାଗିବା ସହ ଶୀତରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ଏଥିରୁ ଏକ ଷ୍ଟାଇଲିଶ୍ ଲୁକ୍ ମଧ୍ୟ ମିଳିଥାଏ । ତୁଳାରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ରାବିନ୍ ଇୟର୍ ହେଉଥିବା ଭଲି ହୋଇଥାଏ । ଏଥିରୁ ବୁଲଟି ଫିଟା ଓହଳି ଥାଏ । ଏହାକୁ ଦବାଇଲେ ଏହି ଠେକୁଆ କାନ ଉପରକୁ ଉଠିଥାଏ । ଏହା ପୁଅଝିଆ ଉଭୟଙ୍କ ପାଇଁ ମିଳୁଥିଲେ ହେଁ, ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବେଶ୍‌ଲୋକପ୍ରିୟ । ସେହିପରି ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ ପାଇଛି ।

କାଶ୍ମୀର ଷ୍ଟିଲ ଆଧୁନିକ ଲୁକ୍

ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ହେଉ ଅବା ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍ ଆଉଟଫିଟ୍ ଶୀତଦିନେ ମହିଳାମାନେ ସବୁ ଆଉଟଫିଟ୍ରେ ଷ୍ଟିଲ ପକାଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଏକ ଷ୍ଟାଇଲିଶ୍ ଲୁକ୍ ମିଳିଥାଏ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ । ବିଶେଷ କରି ପଶ୍ଚିମୀ, କାଶ୍ମୀର ଷ୍ଟିଲ ଆଧୁନିକ ଚାହିଦା ରହିଛି । ଏହା ସୁଲ, କଲେଜ ଛାତ୍ରାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିବାହିତା ମହିଳାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟ ।

ଉଲେନ୍ କୋର୍ସେଡ୍

ନାଇଟ୍‌ସ୍ ଉଲି ଏବେ ଉଲେନ୍ କୋର୍ସେଡ୍ ଖୁବ୍ ଚାହିଦା ରହିଛି । ଯୁବତୀମାନେ ଏହାକୁ ଘରପିନ୍ଧା ସହ ବାହାରକୁ ପିନ୍ଧିଯାଇଥାନ୍ତି । ଏହା ଶୀତରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହ ଏକ ଷ୍ଟାଇଲିଶ୍ ଲୁକ୍ ଦେଇଥାଏ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ୍ ଓ ରଙ୍ଗର ଉପଲବ୍ଧ । ସେହିପରି ଶୀତଦିନେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କିମ୍ବା କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ଏହି କୋର୍ସେଡ୍ ପିନ୍ଧି ପାରିବେ । ଏହା ଆରାମଦାୟକ ହେବା ସହ ଟ୍ରାଭେଲ୍ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ଲି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ସ୍ପୋଟ୍ ସାର୍ଟ

ଅଧିକାଂଶ ମହିଳା ଓଜନିଆ ତଥା ବଡ଼ ଜ୍ୟାକେଟ୍ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଏବେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେଉଛି ସ୍ପୋଟ୍ ସାର୍ଟ । ମହିଳାଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ୍ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ମ୍ୟାଟେରିଆଲ୍ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ । ଏହା ବିଶେଷ କରି ଜିନ୍ସ ସହ ଭଲ ମାନିଥାଏ । ଏହାକୁ ଟପ୍ ଭଳି ସହଜରେ ପିନ୍ଧି ହୁଏ । ଏହା ଆରାମ ଦେବା ସହ ଶୀତରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ମେଳା, ମହୋତ୍ସବ, ପିକ୍‌ନିକ୍‌ରେ ଅଧିକାଂଶ ମହିଳା ଏହା ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି ।

ପାଦକୁ ଉଷ୍ମ, ଉଲେନ୍ ସ୍ଲିପର୍

ଶୀତରୁ ଶରୀର, କାନ, ମୁଣ୍ଡ, ହାତ ଭଳି ପାଦକୁ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାକୁ

ପଡ଼ିଥାଏ । ଶୀତଦିନେ ବାହାରକୁ ଗଲେ, ଲୋକେ ଜୋଡା, ବୁଟ୍ ଆଦି ପିନ୍ଧନ୍ତି । ହେଲେ କୁଆଡ଼େ ନ ଯାଇ ଘରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ପାଦଗୁଡ଼ିକ ବରଫ ଭଳି ଥଣ୍ଡା ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ପାଦକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଥଣ୍ଡାରୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବେ ବଜାରରେ ଭଲିକି ଭଲି ଉଲେନ୍ ସ୍ଲିପର୍ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହାକୁ ଅଧିକାଂଶ ଯୁବପିଢ଼ି ଘରେ ଥିବାବେଳେ ପିନ୍ଧନ୍ତି ।

ଲେଦର୍ ଜାକେଟ୍

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଲେଦର୍ ଜାକେଟ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ ରହିଛି । ଏହାକୁ ଡେନିମ୍ ଜିନ୍ସ ସହ ଧଳା ନଟେଡ୍ କଳା ରଙ୍ଗ ସାର୍ଟ ସହ ପିନ୍ଧି ପାରିବେ । ଏହା ଷ୍ଟାଇଲିଶ୍ ଦେଖାଯିବା ସହ ଶୀତରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ସେହିପରି ଆଉଟଫିଟ୍ରେ ଗଲେ ଏ ପ୍ରକାର ଜାକେଟ୍ ନେବା ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଉଭୟ ମହିଳା ଏବଂ ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ରହିଛି ।

ହାପ୍ ଜାକେଟ୍

ଶୀତ ଫେଶନ୍ରେ ହାପ୍ ଜ୍ୟାକେଟ୍ ଟ୍ରେଣ୍ଡରେ ରହିଛି । ଏହାକୁ ଟର୍ଟଲ୍ ନେକ୍ ସ୍ପୋଟ୍ ସହ ପିନ୍ଧିଲେ ଏଥିରୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଲୁକ୍ ମିଳିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସ୍ପୋଟ୍ ଏବଂ ଜ୍ୟାକେଟ୍‌ର ରଙ୍ଗ ବୁଲଟି ଯାକ ଭିନ୍ନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଜାକେଟ୍ କଳା, ଧଳା, ଗୋଲାପି, ନୀଳ ଭଳି ରଙ୍ଗର ପିନ୍ଧିଲେ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ । ଏହାକୁ ବୟସ୍କ ଯୁବପିଢ଼ି ସବୁ ବର୍ଗର ଲୋକମାନେ ପିନ୍ଧିପାରିବେ ।

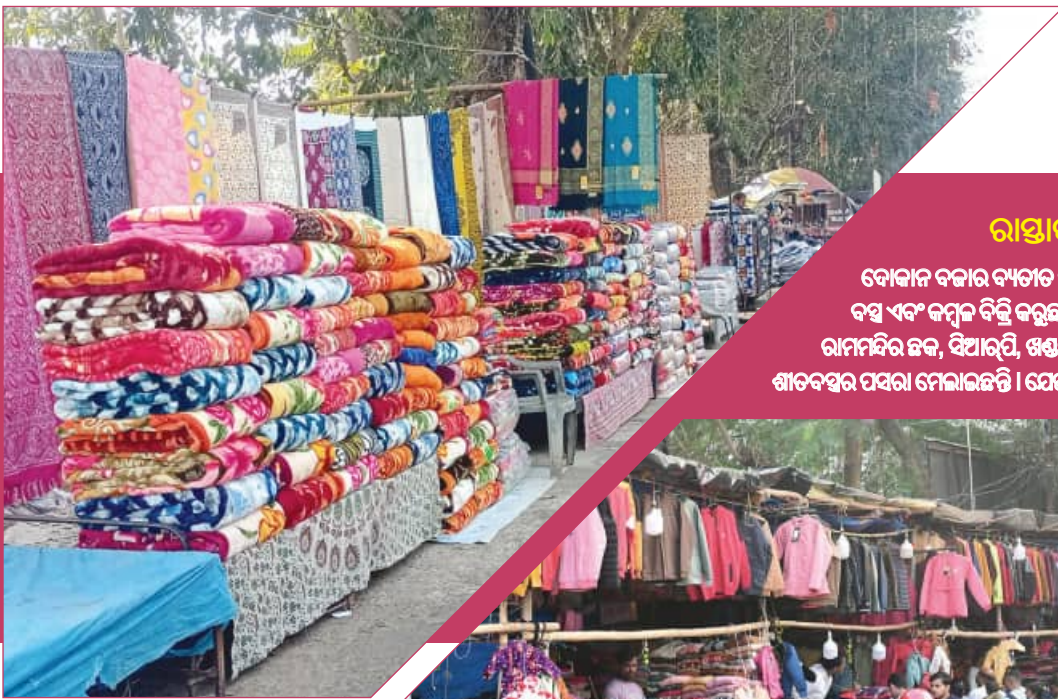
ଗ୍ଲୋଭ୍

ଶୀତରୁ ହାତକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହ ଷ୍ଟାଇଲିଶ୍ ପାଇଁ ଉଭୟ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷ ଭଲିକି ଭଲି ଗ୍ଲୋଭ୍ ପିନ୍ଧିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଏହା ଉଭୟ ଲେଦର୍ ଏବଂ ତୁଳାରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହାକୁ ଲୋକେ ନିଜ ପସନ୍ଦ ଅନୁସାରେ କ୍ରୟ କରୁଛନ୍ତି । ପୁଅମାନେ ହାପ୍ ଗ୍ଲୋଭ୍ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିବାବେଳେ, ମହିଳାମାନେ ତୁଳାଗଢା ଫୁଲ୍ ଗ୍ଲୋଭ୍ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି ।

ଉଲେନ୍ କୁର୍ତ୍ତା

ଶୀତଦିନେ ଶରୀରକୁ ଉଷ୍ମ ରଖି ଷ୍ଟାଇଲିଶ୍ ଲୁକ୍ ପାଇଁ ଏବେ ମହିଳାମାନେ ଉଲେନ୍ କୁର୍ତ୍ତା ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି । ଏହା ସୁନ୍ଦର ଦିଶିବା ସହ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିସହ ଶୀତରୁ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ଏହା ଉଭୟ ଅନଲାଇନ୍ ଓ ଅଫ୍‌ଲାଇନ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । ଏଥିସହ ଏହା ଉଭୟ ହାଲିଡେନ୍ ଏବଂ ରାଉଣ୍ଡ ନେକ୍ ଡିଜାଇନ୍‌ର ଥାଏ । ■

ରାସ୍ତାକଡ଼ରେ ଶୀତରେ ଶୀତ ପୋଷାକ

ଦୋକାନ ବଜାର ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ଜାଗାରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟ ଖୋଲାରେ ଶୀତ ବସ୍ତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପଜ ବିକ୍ରି କରୁଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱରର ରସୁଲଗଡ଼, ଆଚାର୍ଯ୍ୟବିହାର, ରାମନାଥପୁର, ବିଆରପି, ଖଣ୍ଡଗିରି, ଆଇରଣିଆ ଆଦି ସ୍ଥାନରେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ଶୀତବସ୍ତ୍ରର ପସରା ମେଲାଣିରେ । ଯେଉଁଠି ଜ୍ୟାକେଟ୍‌ର ଦାମ୍ ୩ ଶହରୁ ୪ ଶହ ଟଙ୍କାରେ ମିଳିଯାଉଥିବା ବେଳେ ପତଳା କମ୍ପଜ ୧୦୦ ଟଙ୍କାରେ ମିଳୁଛି । ବିଶେଷକରି ଏହାକୁ ସାଧାରଣ ଲୋକ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ କିଣିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି ।

ମଲ୍‌ରେ ଦାମା କମ୍ପଜ

ଶୀତବସ୍ତ୍ର ମେଳା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଛକରେ ମିଳୁଥିବା ଜ୍ୟାକେଟ୍ ଓ କମ୍ପଜ ତୁଳନାରେ ମଲ୍‌ରେ ମିଳୁଥିବା ଏହି ଶୀତବସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଦାମ୍ ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକ ରହିଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୀତ ଲହରୀ ସାଙ୍ଗକୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ମଲ୍‌ରେ ମଧ୍ୟ ଦାମା କମ୍ପଜ ଓ ଜ୍ୟାକେଟ୍ କିଣିବାକୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମୁଛି । ଏଭଳି ସ୍ଥାନରେ ୨ ହଜାରରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୯ରୁ ୧୦ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ରାଣ୍ଡେଡ୍ କମ୍ପାନୀର କମ୍ପଜ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ରେମୁଣ୍ଡା, ଡେକପଟ୍, ଲା ଭର୍ନି ଏବଂ ଭାସ୍କଲେସ୍‌ସନ ଇତ୍ୟାଦି ରହିଛି । ସେହିଭଳି ଲେଦର ଜ୍ୟାକେଟ୍ ଏବଂ ସ୍ପେଟ୍‌ରର ଦାମ୍ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଅଧିକ ରହିଛି ।

ଚାରିଆଡ଼େ ଶୀତର ପ୍ରକୋପ । ସବୁଠି ପାରଦ ତଳ ମୁହାଁ । ଜାଡ଼ରେ ଥରୁଛି କନ୍ଧମାଳରୁ କରଞ୍ଜିଆ, ପଶ୍ଚିମରୁ ପୂର୍ବ । ଦିନକୁ ଦିନ ଶୀତ ବଢୁଥିବା ବେଳେ ଲୋକେ ଶୀତବସ୍ତ୍ର ବିନା ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏହାରି ଭିତରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଖୋଲିଥିବା ଶୀତବସ୍ତ୍ର ବଜାରରେ ଏବେ ଲୋକଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମୁଛି । ମାର୍କେଟ୍‌ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବଡ଼ ବଡ଼ ମଲ୍ ସବୁଠି ମେଲିଛି ଶୀତବସ୍ତ୍ରର ପସରା । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସ୍ପେଟ୍‌ର, ଜ୍ୟାକେଟ୍ ସାଙ୍ଗକୁ କମ୍ପଜର ଭେରାଇଟି ବଜାରରେ ଖୋଜା ପଡୁଛି । ତେବେ ଏଇ ଶୀତରେ ଲୋକେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶୀତବସ୍ତ୍ରକୁ ବେଶି ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି ଓ କାହାର ଚାହିଦା ବେଶି, ତାହାକୁ ନେଇ ଏହି ରିପୋର୍ଟ ।

ଶୀତ ଫେଶନ୍‌ରେ ଗ୍ଲୋଭ୍‌ସ୍ ଓ ସକ୍ସ

ଶୀତ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ତଥା ନିଜକୁ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ଲୁକ୍ ଦେବା ପାଇଁ ଉଭୟ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷ ହାତରେ ଗ୍ଲୋଭ୍‌ସ୍ ସହ ପାଦରେ ସକ୍ସ ବା ମୋଜା ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି । ବିଶେଷକରି ଏସବୁ ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ପ୍ରିଣ୍ଟର ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ମିଳିଯାଉଛି । ଦିନକୁ ଦିନ ଏହାର ଚାହିଦା ବଢୁଛି । ମୁଖ୍ୟତଃ ବାଲକ ଓ ସ୍କୁଟି ଚାଳକମାନେ ଅଧିକ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ବେଳେ ହାତକୁ ଅଧିକ ଶୀତ ଲାଗିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଗାଡ଼ି ଚଳେଇବା ସମୟରେ ଯେଭଳି ଥଣ୍ଡା ନ ଲାଗିବ ଲୋକ ଏହାକୁ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଭୁଲୁନାହାନ୍ତି । ଏହା ଉଭୟ ମାର୍କେଟ୍ ଏବଂ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍‌ରେ ମିଳୁଛି ।

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାସ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶୀତରେ ପୌଷ-ମାଘ ମାସ, ଦେହରେ ରଖ ଶୀତ ବାସ

ଶୀତବସ୍ତ୍ର ବଜାରରେ ଭିଡ଼

ଶୀତକୁ ନଜରରେ ରଖି ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବିଭିନ୍ନ ମାର୍କେଟ୍, ଛକ ଓ ଜନଗହଳପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ବାହାର ରାଜ୍ୟରୁ ବ୍ୟବସାୟମାନେ ଶୀତ ବସ୍ତ୍ରର ପସରା ମେଲାଣିରେ । ତାଳତାୟ, ରାଜସ୍ଥାନୀ, ବଙ୍ଗାଳି ବେପାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସହରକୁ ଯାଇ ଶୀତ ବସ୍ତ୍ରର ଷ୍ଟଲ ଖୋଲିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେମାନେ ନଭେମ୍ବର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରୁ ଆସି ଫେବୃଆରୀ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଟ୍ରେଣ୍ଡି ସ୍ପେଟ୍‌ର, ଜ୍ୟାକେଟ୍, ସାଲ୍, କମ୍ପଜ, ଟୋପି, ମଫଲର୍ ଆଦି

ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଯେଉଁଥିରେ କଶ୍ମିରୀ ସାଲ୍, ରାଜସ୍ଥାନୀ ସ୍ପେଟ୍‌ର, ସେରିନୋ ଇଲ୍ ଜ୍ୟାକେଟ୍, ସ୍ପର୍ ଆଦି ଭେରାଇଟି ରହିଛି । ଏସବୁର ମୂଲ୍ୟ ୧୫୦ ଟଙ୍କାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ୩ ହଜାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଛି । ତେବେ ଏଥର ଶୀତ ଅଧିକ ପଡୁଥିବାରୁ ଶୀତବସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଭଲ ବେପାର ହେଉଛି ବୋଲି ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ କହିଛନ୍ତି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ବର୍ଷ ଗଲାବେଳକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶେଷ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା ରଖୁଛନ୍ତି ।

ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ପସନ୍ଦ ଉଇଣ୍ଟର ଇଅରମାଫ୍

ଶୀତ ବସ୍ତ୍ରକୁ ଏବେ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିବା ପାଇଁ ବଜାରରେ ମିଳୁଛି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନର ସ୍ପେଟ୍‌ର ଓ ମଫଲର୍ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ହେଉଛି ଉଇଣ୍ଟର ଇଅରମାଫ୍ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଯେତିକି ଆକର୍ଷଣୀୟ ପିନ୍ଧିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଆରାମଦାୟକ । ଦେଖିବାକୁ ଏହା ହେଉ ଫୋନ ଭଳି । କାନକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ପିନ୍ଧାଯାଏ । ହେଲେ ଏଥିରେ ଭିନ୍ନତା ହେଉଛି ଠେକୁଆ କାନ ପରି ଦିଶୁଥିବା ଇଅରମାଫ୍ ପାଖରେ ଏକ ଫିଡା ଓହଳି ଥାଏ, ଯାହାକୁ ହାତରେ ଚିପିଲେ କାନ ଦୁଇଟି ଠିଆ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏହା ମାର୍କେଟ୍‌ରୁ ମଲ୍ ସବୁଠି ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ୨୫୦ରୁ ୫ ଶହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଛି । ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର କ୍ରେଜ୍ ଅଧିକ ରହିଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏହାକୁ ଛୋଟପିଲାମାନେ ବି ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି ।

ଶୀତଦିନେ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟର ଯତ୍ନ

ପ୍ରଫେସର ଡା. ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଖାଡ଼ଙ୍ଗା

ଶୀତ ଋତୁରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ତାପମାତ୍ରା କମିଯାଏ । ଅଣ୍ଡା ଜଳବାୟୁ କୁହୁଡ଼ି ଓ କାକର ଯୋଗୁଁ ମଣିଷ ଶରୀର ଭିତରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ । ଯାହାକି ବାହାରକୁ ସହଜରେ ଜଣା ପଡ଼ିନଥାଏ । ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ, ଶରୀରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ବାରା ବିପଜ୍ଜନକ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଏହି ସମୟରେ କେଉଁ କେଉଁ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଓ ଏହାର ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି କ'ଣ ରହିଛି ତାହାକୁ ନେଇ ଏହି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଆଲୋଚନା ।

ମସ୍ତିଷ୍କାଘାତ ଓ ହୃଦ୍‌ଘାତ ଆଶଙ୍କା

NCDIR (National center for disease informatics and research), Indiaର ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁସାରେ, ଭାରତରେ ଶୀତ ଦିନରେ 'ମସ୍ତିଷ୍କାଘାତ'ର ଆଶଙ୍କା ପ୍ରାୟ ୧୦ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ଶୀତ ଯୋଗୁଁ ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ କମ୍ ହୁଏ, ଯାହା ଦ୍ବାରା ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ ଅଧିକ ବଢ଼ିଯାଏ, ମଧୁମେହ ରୋଗୀଙ୍କର ରକ୍ତ ଶର୍କରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ, ରକ୍ତରେ ଚର୍ବି (କୋଲେଷ୍ଟ୍ରଲ) ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଦ୍ବାରା ମସ୍ତିଷ୍କାଘାତର ସମ୍ଭାବନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ସେହିପରି ଶୀତ ଋତୁରେ ବାହ୍ୟ ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଶରୀରର ତାପ କ୍ଷୟ ରୋକିବା ପାଇଁ ଶରୀରରେ ଥିବା ରକ୍ତ ବାହା ନଳା ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇଥାଏ । ଯାହାଦ୍ବାରା ମସ୍ତିଷ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ରକ୍ତ ପ୍ରବାହ ହୋଇ ପାରି ନ ଥାଏ । ବେଳେ ବେଳେ ରକ୍ତବାହୀ ନଳା ସଙ୍କୁଚିତ ହେବା ଦ୍ବାରା ରକ୍ତ ନଳା ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ତ ଜମାଟ ବାନ୍ଧି ଥାଏ । ଏହି ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଦ୍ବାରା ମସ୍ତିଷ୍କାଘାତର ସମ୍ଭାବନା ବୃଦ୍ଧି ପାଏ । ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ତାପମାତ୍ରା ଯଦି ୧୩ ଡିଗ୍ରୀରୁ କମ୍ ହୁଏ, ତେବେ ମସ୍ତିଷ୍କାଘାତର ଆଶଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଶୀତଋତୁରେ ରକ୍ତଚାପ ବଢ଼ିଲେ ହୃଦୟ ଉପରେ ତାପ ପଡ଼ିଥାଏ । ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପରେ ପାଡ଼ିତ, ହୃଦ୍‌ରୋଗ ତଥା ମଧୁମେହ ରୋଗୀଙ୍କ ରକ୍ତଚାପ ବଢ଼ିବାର ଆଶଙ୍କା ଥିବାରୁ ଅଣ୍ଡା ସମୟରେ ହୃଦ୍‌ଘାତ ମାମଲା ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ନିୟମିତ ରକ୍ତଚାପପତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରାଇବା ଏବଂ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଔଷଧ ସେବନ କରିବା ଜରୁରୀ । ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ, ରକ୍ତ ଶର୍କରା, ରକ୍ତ କୋଲେଷ୍ଟ୍ରଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖନ୍ତୁ । ମଦ୍ୟପାନ, ତମାଖୁ ସେବନ କରିବା ଅନୁଚିତ । ଫୁ ପ୍ରତିଷେଧକ ଟିକା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅସ୍ଥି ଓ ଖଞ୍ଜା ଦରଜ

ଅତ୍ୟଧିକ ଅଣ୍ଡା ଯୋଗୁଁ ଅସ୍ଥି ଓ ଖଞ୍ଜାକୁ ରକ୍ତ ପ୍ରବାହ କମି ଯାଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ବାରା ଚଳାବୁଲା କରିବାରେ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ହୁଏ । ଅସ୍ଥି ଓ ଖଞ୍ଜା ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ବରେ ଥିବା ମାଂସପେଶୀରେ ନମନାୟତା ହ୍ରାସ ପାଇ ଟାଣ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଦ୍ବାରା ଆଣ୍ଡା ଦରଜ ହୋଇଥାଏ । ଚଳାବୁଲାରେ ସମସ୍ୟା ହୁଏ । ସେହିପରି ଏହି ଦିନେ ଶରୀରରେ ଜଳାୟତନ କମି ଯିବାରୁ ଅସ୍ଥି ଖଞ୍ଜା

ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଚରଳ ପଦାର୍ଥ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ହୁଏ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଶୀତଦିନରେ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମାତ୍ରାର ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ମିଳିପାରେ ନାହିଁ । ଶରୀରର ଭିଟାମିନ D ମାତ୍ରା କମ୍ ହେଇଯାଏ । ଏହାଦ୍ବାରା ଅସ୍ଥି ଦୁର୍ବଳ (osteoporosis) ହାତ୍ତପୋରିଥା ରୋଗ ହେଇଥାଏ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଯିବାର ଭୟ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ତେଣୁ ଗରମ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବା ସହ ଭିଟାମିନ ଡି ଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇପାରିବେ ।

ଚା' କଫି ପିଇବାରୁ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା

ଶୀତଋତୁରେ ଅକ୍ସିଜେନ, ଅଲ୍ୟୁମିନିୟମ, ସମସ୍ୟା ଅଧିକ ଦେଖାଦିଏ । ଆରାମ ପାଇବାକୁ ଲୋକେ ବାରମ୍ବାର ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାର ଚା', କଫି, ସୁପ୍ ଆଦି ପିଇଥାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ବାରା ଗ୍ୟାସ୍, ପେଟ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଝାଡ଼ାବାନ୍ତି ଆଦି ସମସ୍ୟା ହୁଏ । ତେଣୁ ବେଶାମାତ୍ରାର କଫି, ଚା' ନ ପିଇ ଗରମ ପାଣି ପାଇପାରିବେ ।

ସାଧାରଣ ଅଣ୍ଡା ଏବଂ ଫୁ

ଶୀତଦିନେ ଅଣ୍ଡା ପବନ ଶରୀର ପାଇଁ ହାନିକାରକ । ଅଣ୍ଡା ପବନ ଶରୀରରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଜିବା ଦ୍ବାରା କୋଲଡ଼ ଆଲର୍ଜି, କାନ, ନାକ, ଗଳା ଏବଂ ଛାତିରେ ଗଭୀର ଯନ୍ତ୍ରଣା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ଶ୍ବାସକ୍ରିୟା ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନାକରୁ ପାଣି ବାହାରିବା, ଚର୍ଦ୍ଦି ଦରଜ, ବାରମ୍ବାର ଛିଙ୍କ ହେବା, ଶ୍ବାସକ୍ରିୟାରେ ସମସ୍ୟା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଆଦି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଆଇମା, ନି ମେ । ନି ଆ ଆଦି ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ତେଣୁ ଏହି ଦିନେ ଘରୁ ବାହାରିଲେ ଶୀତବସ୍ତ୍ର, ମାସ୍କ, ଏବଂ ୯୫ ଆଦି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ । ଛିଙ୍କିବା ସମୟରେ ନାକକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିବା, ଘରେ ହ୍ୟୁମିଡ଼ିଫାୟାର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ଭୂତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣରୁ ବର୍ତ୍ତିବାକୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ବାର୍ଷିକ ଟିକା ନେବା ଜରୁରୀ ।

ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ୍ ସମସ୍ୟା

ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ୍ ଏକ ସାଧାରଣ ଗ୍ରନ୍ଥୀ । ଏହା ପୁରୁଷଙ୍କଠାରେ ଥିବାବେଳେ ବୟସ ବଢ଼ିବା ସହ ଏହା ବଢ଼ିଥାଏ । ହେଲେ ଶୀତ ଋତୁରେ ଅଣ୍ଡା ପାଗ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଚିନ୍ତାର କାରଣ ଯାଜେ । ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ୍ ବଢ଼ିଲେ, ବାରମ୍ବାର ପରିସ୍ରା ଲାଗିବା, ପରିସ୍ରା ଜଳାପୋଡ଼ା ଆଦି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ । ତେଣୁ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଶାରୀରିକ ଯାତ୍ନ, ମୃତ୍ ପରୀକ୍ଷା, ଅଲଟ୍ରାସାଉଣ୍ଡ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ । ଶୀତଦିନେ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ହାଇଡ୍ରୋସ୍କୋପି ରହିବା ଜରୁରୀ ।

ଆଖୁ ଧରା

ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ଚକ୍ଷୁ ଶୁଷ୍କ ହୋଇଥାଏ । ଆଖୁ କୁଣ୍ଡାଲ ହେବା, ଲାଲ୍ ହେବା, ଆଖୁରୁ ପାଣି ବାହାରିବା ଆଦି ସମସ୍ୟା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଶୀତ ଋତୁରେ ଆଖୁ ଧରା ସମସ୍ୟା, ଆଲର୍ଜି କିମ୍ବା ଆଖୁ ଶୁଷ୍କ ଅଧିକ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ତେଣୁ ଆଖୁକୁ ବାରମ୍ବାର ହାତ ଲଗାନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଶୁଖିଲା ରୁମାଲ କିମ୍ବା ଟିସୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ହାତ ମଲିନା ହୋଇଥିଲେ ଆଖୁକୁ ବାରମ୍ବାର ଛୁଇଁବା, ସଂକ୍ରମିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ରହିବା ଦ୍ବାରା ସଂକ୍ରମଣ ଅଧିକ ବଢ଼ିଯାଏ ।

ଚର୍ମଜନିତ ସମସ୍ୟା

ଶୀତଦିନେ ଅଣ୍ଡା ବାୟୁ ଶରୀରରେ ବାଜିଲେ ଚର୍ମ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ କୁଣ୍ଡାଲ ହୁଏ । ଅଧିକାଂଶ ଗାଧୋଇ ନଥାନ୍ତି । ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତିନି । ଫଳରେ ଚର୍ମଜନିତ ସମସ୍ୟା, ଆଲର୍ଜି, ଯାଦୁ ଏକଜିମା, କୁଣ୍ଡିଆ, କାଢୁ ଆଦି ହୋଇଥାଏ । ହାତ, ମୁହଁ, ପାଦ ଆଦି ଫାଟିଥାଏ । ତେଣୁ ଏହି ଗାଧୋଇବା ସହ ସଫା ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିବା ଜରୁରୀ ।

ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଶୀତଦିନେ ଫିଟ୍ ଓ ନାରୋଗ ରହିବାକୁ ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ନିହାତି ଜରୁରୀ । ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ, କମ୍ ଲୁଣଯୁକ୍ତ ସନ୍ତୁଳିତ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ, ଦିନକୁ ତିନି ଲିଟର ପାଣି ପିଇବା ଜରୁରୀ । ପ୍ରତିଦିନ ଖାଦ୍ୟ ତାଲିକାରେ ଭିଟାମିନ ସି, ଡି, ଓମେଗା ୩ ଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ସାମିଲ କରନ୍ତୁ । ଅଣ୍ଡାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଘରେ ରୁମ୍ ହିଟର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ■

ସିନିୟର କନସଲଟାଣ୍ଟ, ରାତି-ଏସନ୍ ଅକୋଲୋଜି ସମ୍ ଅଲ୍ଟିମେଟ୍ ମେଡିକେୟାର, ଭୁବନେଶ୍ବର

ଛୋଟିଆ ହସ, ବଡ଼ ଇଞ୍ଜିନ

ଗୋଟିଏ ଫଟୋ ହଜାରେ ଶବ୍ଦର କଥା କହିଥାଏ, ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଭିଡ଼ିଓ ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ଶବ୍ଦକୁ କେଇ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଇଥାଏ । ଠିକ୍ ସେମିତି କେଇଦିନ ତଳେ ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଭିଡ଼ିଓ ରାଜ୍ୟରେ ଶାସକ ପଦ୍ମ ଶିବିରରେ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି କମ୍ପାନୀ । ଦଳର ବରିଷ୍ଠ ନେତାଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏହି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭିଡ଼ିଓକୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଏହାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଭିଡ଼ିଓରେ ପଦ୍ମ ଦଳର ତାଣ୍ଡବ୍ୟ ତଥା ଅନ୍ୟତମ ଶାନ୍ତି ନେତା ଅମିତ୍ ଶାହା ଓ ଏକଦା ରାଜ୍ୟ ବିଜେପିର ପୋଷ୍ଟର ବୟସକଥା କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଶାରୀରିକ ଭାଷା ଦେଖିଥିବା ଇଞ୍ଜିନକୁ ପରଖିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ପଦ୍ମ ଦଳର ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭାପତି ରୂପେ ନୀତିନ ନବାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ଏହି ଭିଡ଼ିଓରେ କିଛି ଆଲୋଚନା ଶୁଭୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଦଳର ଜାତୀୟ

ସଭାପତି ଜେପି ନନ୍ଦାଙ୍କ ସହ ଅନେକ ବରିଷ୍ଠ ନେତା ନିରବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସହ ଶାହାଙ୍କ ମଧୁରାଳାପ ଓ ହାସ୍ୟ ବିନିମୟ ଓଡ଼ିଶାର ଅନେକ ପଦ୍ମ ଦଳିଆ ନେତାଙ୍କ ଗାତ୍ରଦାହର କାରଣ ହୋଇଛି । ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପ୍ରାଧାନ୍ୟକୁ ସ୍ବାକାର କରୁ ନ ଥିବା କଟିପୟ ନେତାଙ୍କ ପାଇଁ ତ ଏହା କୁଆଡ଼େ ବେଶୀ କଷ୍ଟଦାୟକ ମନେ ହେଉଛି । ଦିଲ୍ଲୀରେ ଚାଲିଥିବା ଚର୍ଚ୍ଚାନୁସାରେ ବିହାରରେ ଏନ୍‌ଡିଏ ସଫଳତା ପଛରେ ମୋଦୀ ପ୍ରଭାବ ନିଶ୍ଚିତ ସ୍ବାକାର୍ଯ୍ୟ; ମାତ୍ର ଶାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଗଣନୀତିର ନକ୍ସାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ ଧର୍ମେନ୍ଦ୍ର ଓ ଗଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇଥିଲେ ନୀତିନ ନବାନ । ଏବେ ପଦ୍ମ ଦଳର ଶାନ୍ତି ନେତୃତ୍ୱ ନୀତିନ ନବାନଙ୍କୁ ଦଳର ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭାପତି ନିୟୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କେଉଁ ଇଞ୍ଜିନ ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା କ'ଣ ଆଉ ଅବୋଧ ଅଛି ? ■

ଅପାଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ଥିତା

ନି ମାପଡ଼ା ଅପା ଓରଫ୍ ଆମ ଉପମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଭାତୀ ପରିଡ଼ା ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜକର ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ । ତାଙ୍କ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ବିଜ୍ଞାପନଗୁଡ଼ିକରେ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଫଟୋ ସିନା ଅନେକ ସମୟରେ ଦିଶେ ନାହିଁ, ତଥାପି ହେଲି ବିକ୍ରି ଜନିତ ଲାଭରେ ରାଜ୍ୟର ମହିଳାମାନେ ବର୍ଷକରେ ଲକ୍ଷପତି ହୋଇ କୋଟିପତି ହେବା ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିବାର ଅକଳ୍ପନୀୟ ସଫଳତାର ଶ୍ରେୟ ଯେ ପ୍ରଭାତୀ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କର ଏଥିରେ କାହାରି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତେବେ ରାଜ୍ୟର ମହିଳାଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବାର ବ୍ୟସ୍ତତା ଭିତରେ ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ଥିତା ଯେ ଧୂଳିବାଲିରେ ଲୋଟିଲାଣି, ସେ କଥା ଦେଖିବାକୁ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କ ପାଖରେ ସମୟ କାହିଁ ? ନିକଟରେ ରାଜଧାନୀ ଉପକଣ୍ଠରେ ଦୁଆଁଣିଆ ସଞ୍ଜବେଳେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ ଧଉଳିରେ ଜଣେ ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଗଣ ବଳାକାର ଘଟଣା ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ହଲଚଲ ସୃଷ୍ଟି କଲା । ଯାକୁ ନେଇ ବିରୋଧୀ ସରକାରଙ୍କୁ ଘେରିଲେ, ବିରୋଧୀଦଳ ନେତା ତଥା ଶଙ୍ଖପତି ନବାନ ଯାକୁ ନେଇ ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆରେ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ ସହ ସରକାରଙ୍କୁ କଟାକ୍ଷ କଲେ । ଶଙ୍ଖପତିଙ୍କ ଟ୍ୱିଟର ଜବାବ ଦେବାକୁ ଯାଇ ପ୍ରଭାତୀ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ 'ଏକ୍ସ'ରେ ଯେଉଁ ଟ୍ୱିଟ୍ କଲେ, ତାହା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଭାରି ସମାଲୋଚିତ କରିଛି । ଅସଂଖ୍ୟ ଟ୍ୱିଟ୍ ଥିବା କେଇ ଧାଡ଼ିର ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କ ଟ୍ୱିଟ୍ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ କେଇ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ପୁରା ଭାଇରାଲ ହୋଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ରାଜ୍ୟରେ 'ଲଭର୍ସ ପଏଣ୍ଟ'ରେ ସୁରକ୍ଷା କର୍ମୀ ନିୟୁକ୍ତି କରାଯିବ ବୋଲି ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଦେଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଟିପ୍ପଣୀକୁ ବି ଲୋକମାନେ ଏହା ସହ ଯୋଡ଼ି ଟ୍ରୋଲ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଆରେ ବାବୁ, କିଲା ତ ସଲଖ ହାଇଝେରେ ଯାଉଥିଲା; ତାକୁ ସୁସୁରି ମାରି ଡାକିଲ, ଏବେ ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ଥିତାକୁ ସମ୍ଭାଳ... । ■

ଭାଇ ଦୁନି ମିଛ କହୁଛ

ଏକ ସମୟରେ ଜଗତସିଂହପୁର ଗୁଣ୍ଡାବାବୁଙ୍କ ପାର୍ବତୀ ଗଣନାଟ୍ୟର ଥିଲା ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ବଡ଼ ଯାତ୍ରା ପାର୍ଟି । ପାର୍ବତୀ ଗଣନାଟ୍ୟର ଯାତ୍ରାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟାଏ ନାଟକ 'ଜେଜେ ତୁମେ ମିଛ କହୁଛ' ସେତେବେଳେ ଭାରି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ନାଟକ ଡ୍ରବଲ ଶୋ' କରୁଥିଲା ଓ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଲଗାତାର ଦୁଇ ତିନିଦିନ ଧରି ଏହି ନାଟକ ଚାଲୁଥିଲା । ପରେ ଇଷ୍ଟର୍ଣ୍ଣ ଅପେରା ଜେଜେ ତୁମେ ମିଛ କହିଲ ବୋଲି ଗୋଟାଏ ନାଟକ ବି କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ଏବେ ପୁରୀ ରାଜନୀତି ମଞ୍ଚରେ ଅଭିନୀତ ହେଉଛି ଆଉ ଗୋଟାଏ ନାଟକ 'ଭାଇ..., ତୁମେ ମିଛ କହୁଛ' । ନାଟକରେ ଏହି ଭାଇ ଶବ୍ଦଟି ପଦ୍ମ ଦଳିଆ ପୁରୀ ସାଂସଦ ସମ୍ପିତ୍ ପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଛି । ପୁରୀ ପ୍ରବେଶ ପଥରେ ଏବେ 'ସମ୍ପିତ୍ ଭାଇ, ତୁମେ ମିଛ କହୁଛ' ଲେଖାଥିବା ମାଲମାଲ ପୋଷ୍ଟର ଲାଗିଥିବା ଦେଖାଯାଇଛି । ସମ୍ପିତ୍‌ବାବୁଙ୍କ ପରି ଜ୍ଞାନୀଗୁଣା, ଭାଷଣ ଡକ୍ଟର ଓ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସଂସ୍କରଣ ଯେ ମିଛ କହୁଥିବେ, ଆମେ ବିଶ୍ବାସ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପୁରୀବାସୀ ଆଣିଥିବା ଏତେବଡ଼ ଅଭିଯୋଗକୁ ବି ଅବିଶ୍ବାସ କରିବୁ ବି କିପରି ? ପୂର୍ବରୁ ନୟାଗଡ଼ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ସମ୍ପିତ୍‌ବାବୁ ମିଛ କହିଥିବା ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପୂରଣ କରି ନ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଆଣିଥିଲେ । ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରଚାର ବେଳେ ନୟାଗଡ଼ର ଏକ ରାମମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ସିଏ କୁଆଡ଼େ ରାଜ୍ୟରେ ପଦ୍ମ ସରକାର ଆସିଲେ ୧୦୦ ଦିନ ଭିତରେ ନୟାଗଡ଼ ଚିନିକଳ ଖୋଲିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ପୁରୀବାସୀଙ୍କୁ ସମ୍ପିତ୍‌ବାବୁ କେଉଁ ମିଛ କହିଛନ୍ତି, ସେ କଥା ଆମକୁ ଜଣାନାହିଁ । ଏକଥା ସମ୍ପିତ୍‌ବାବୁ ତ କହିବେ ନାହିଁ, ପୋଷ୍ଟର ମାରିଥିବା ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ଟିକେ ଉଜାଗର କଲେ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ? ■

କଟା ଘା'ରେ ତୁନ ଲେପ

କେ ଇଟା ମାସ ତଳର କଥା । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଡାକ୍ତରୀ ଛାତ୍ରୀ ଗଣଦୁଷ୍ପର୍ଣ୍ଣର ଶିକାର ହେଲେ । ଘଟଣାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘୃଣ୍ୟ ଓ ନିନ୍ଦନୀୟ ଥିଲା । ପାଡ଼ିଆ ଓଡ଼ିଆ ଝିଅ ହୋଇଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ବି ଏହାକୁ ନେଇ ପ୍ରବଳ କ୍ଷୋଭ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଏକ ଜାତୀୟ ଖବର ଏଜେନ୍ସିକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟର ମହିଳା କମିଶନ ସଦସ୍ୟା ଉର୍ମିଳା ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଦେଇଥିବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ଲୋକମାନେ ଭାରି ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର କେଜମାସ ପରେ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉପକଣ୍ଠ ଧଉଳିଠାରେ ଅନୁରୂପ ଏକ ନିନ୍ଦନୀୟ ଘଟଣାରେ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଯେଉଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ ଧଉଳି ନିକଟରେ ଘଟିଥିବା ବର୍ବର ଘଟଣାର ଶିକାର ପାଡ଼ିତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚାସନା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କ କଥା କଟା ଘା'ରେ ତୁନ ଲେପିବା ପରି ହୋଇଛି । ଗଣଦୁଷ୍ପର୍ଣ୍ଣର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ଜଣେ ପାଡ଼ିତାଙ୍କୁ କିପରି ଆଶ୍ବାସନା ଦିଆଯାଏ, ତାହା ଯଦି ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଜାଣି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି; ତେବେ ସେ ତାଙ୍କର ପଦର ମର୍ଯ୍ୟାଦା କେତେ ରଖିପାରିଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ସଞ୍ଜ ଗଡ଼ିବା ପରେ କାହିଁକି ସମ୍ପୃକ୍ତ ଛାତ୍ରୀଜଣକ ଏପରି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆସିବା ଠିକ୍ କି ନୁହେଁ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଉର୍ମିଳା ପାଡ଼ିତା ଏବେ କେଉଁପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବ, ଗଣ ଦୁଷ୍ପର୍ଣ୍ଣର ଶିକାର ପରେ କେଉଁ ମାନସିକତା ମଧ୍ୟରେ ରାତି କରୁଥିବ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଟିକେ ବି ଚିନ୍ତା କଲେ ନାହିଁ ? ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍ ଏକଦା ପଦ୍ମ ଦଳର ମୁଖପାତ୍ର ଥିଲେ, ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ମାପି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ମହିଳା କମିଶନ ସଦସ୍ୟା କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ କାହାପ୍ରତି କେଉଁଠି କେମିତି କଥା କହିବା ଦରକାର, ସେ କଥା କ'ଣ ତାଙ୍କୁ ଆଉ ଶିଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ? ■